

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16 Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

IX met

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, sausio (January) 6 d. 1955 m.

Kaina 10 c.

Nr. 1 (223)

Didysis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas — Lietuvos galybė

Pranas Lukoševičius

Daugiau pasitikėjimo savo jėgomis

"Užgrūdinkim jėgas skausmuos,
Geguzis sodais atlinguos,
Mums tėviškėlę atvaduos."

B. Sruoga

Niekas iš gyvųjų sutvėrimų ne-
mėgsta ir nepakenčia skausmo,
todėl neuostabu, kad kankina-
mas klykia ir šaukiasi pagalbos.
Tačiau vienas keistas ir nenorma-
lus reiškinys pastebimas laisvojo
pasaulio tautų ir visuomeninių or-
ganizacijų veikloje.

Kada viso laisvojo pasaulio spau-
da pirmuose puslapiuose ir didžiai
siomis raidėmis skelbia su pasi-
baisėjimu paskiro žmogaus nužū-
dymą, vieninai smerkdama žmog-
žudį ir be jokio pasigailėjimo ati-
duodama jį teisingumo institucijoms,
tuo pačiu metu, yra kurčia ir ne-
bylė žudomų ir naikinamų tautų
šauksmui.

Nėra abejonės, kad laisvasis
pasaulis žino, kaip rusiškas, komu-
nistinis imperializmas naikina
ne tik atskiras žmonių klases, bet
ir ištisas tautas, žino ir supranta
komunizmo pavojų, tačiau lyg už-
kerėtas kažkokio nežinomojo bur-
tininko, beviltiškai blaškosi, nesu-
rasdamas vieningo sprendimo nei
išėitęs iš grėšiančio ir mirtimi
grūmojančio pavojaus.

Todėl neuostabu, kad pesimi-
stų ir išsilaisvinimo viltis praran-
dančių minia nuolat auga, veikdam-
ma negatyviai net aktingųjų ko-
votojų nuotaikas.

Užsitęsęs laukimas ir kai ku-
rių politikos vadų neryžtas ir ne-
tesėjimas duotų pažadų, dar dau-
giau sukelia abejonių ir neviltis
priplodo.

Ne vienam iš mūsų kyla realus
ir aštrus klausimas: kas gali iš-
gelbėti mus nuo galutinio sunyki-
mo ir sulaukyti bolševizmo per-

galės žygius. Iki šiol mes neturi-
me vieningo atsakymo. Nebuvo ir
nėra jo ir mūsų veiksmų sluos-
niuose.

Todėl neuostabu, kad vis daž-
niau ir garsiau mes šaukiame: —
daugiau pasitikėjimo savo jėgomis!
Daugiau ryžto ir konkretaus dar-
bo kovoje prieš bolševizmą ir niek-
šybių įsigalėjimą žmogaus širdyje.

Medžiaginio gerbūvio perverti-
nimas ir dvasinio prado paneigi-
mas, reiškia ne tik pabėgimą iš
kovos lauko, bet ir pradžia visiš-
ko pralaimėjimo, kuriam sulaukyti
ir pakreipti pergalės linkme rei-
kalinga didelių aukų ir pasišven-
tinto.

Įprasti, kad ir išmintingiausi
žodžiai, šandien mūsų visuome-
nės jau nebeveikia. Ji reikalinga
darbų ir gyvų pavyzdžių, kurie ją
įtikintų ir priverstų ryžtis aukai
ir atsidėjimui.

Tokių pavyzdžių mes, lietuviai,
turime daugiau, kaip kuri kita
tauta. Tik nemokame ar nenori-
me juos tinkamai įvertinti ir lais-
vajam pasauliui parodyti. — Tai
mūsų pilkieji didvyriai, mūsų lai-
svės kovotojai — partizanai, apie
kuriuos mes prisimename ir mi-
nim tik tada, kada tikimės jų są-
skaiton gauti pinigų, ar kitos ku-
rios nors naudos.

Tai žino ir gerai supranta mū-
sų visuomenė. Todėl ji nebetiki
kalbomis ir žodžiais, kurie nėra
žygiams ir darbais paremti.

Sudarykime sąlygas, duokime
progos prabilti tikriesiems kovo-
tojams ir žmonių širdis ir protus
ir pamatysime, kad mūsų visu-
omenėje atsiras ryžto, pasiaukoji-
mo ir pasitikėjimo. Nedelsdami ir
neatidėliodami, kol nėra galutinai
per vėlu, padarykime tai!

VYTAUTAS STANEIKA

MES SKELBIAME KARĄ

"Neteisingumas ir neatsakin-
gumas už savo darbų pasėkas,
yra pati pavojingiausia val-
dančios klasės ar partijos li-
ga, kuri atneša ne tik visuo-
menės pasipriešinimą, bet ir
neišvengiamą galą, nes teisy-
bės ir gėrio troškimas yra
igimtas, nenugalimas."

Lorenz von Stein.

Ir tai yra amžina tiesa. Kuo
žmogus yra skurdesnis savo dva-
sioje, tuo jis sunkiau prisipažįsta
savo klaidoje, tuo jis kruopščiau
dangsto savo dvasios menkystę
grazblyste ir fikcijomis, kuriose
nepaslepia kyšo pralaimėjimo
baimė.

Silpnadvasis žmogus nepergy-
vena pralaimėjimo, todėl jis nie-
kad laisva valia neatsako nuo
valdžios. Jis bijo atsakomybės už
savo atliktus darbus, nes žino, kad
juose buvo daug neteisingumo,
klastos ir apgaulės. Jis pasirenka
mirtį lengviau, negu savo klaidų
išpažinimą ir atgailą už jas.

Mes žinome, kad šioje istorinė-
je tiesoje ir mūsų veiksniams nesu-
daro išimties, todėl mes nestiki-
me ir nelaukiame stebuklo, ir re-
aliai žiūrėdami į lietuviškos poli-
tikos ir visuomenės gyvenimo
smulkumą, ryžtames neatidėliotinai
imtis priemonių ir žygių šiam
smukimui sustabdyti ir atstatyti,
bent pagrindinius tiesos ir žmoniš-
kumo principus lietuviškos veik-
los chaotiškai kaitinamam katile.

Šiam žygiui mus skatina mūsų
įsitikinimas ir mūsų tikėjimas ge-
rojo žmogaus pergale, o mūsų
brolių — partizanų beatodairis pa-
siaukojimas mums teikia jėgų ir
drąsos.

Mes suprantame savo žygio di-
dingumą ir jautiame prieš jį pilną
atsakomybę prieš savo tautą, jos
dabarties ir ateities kartas. Todėl

ramiai ir šaltai sakome: mes skel-
biame karą, ne tik komunizmui,
bet ir kiekvienai kitai žmogiškos
menkystės išraiškai; nežūrint,
kur ir kokiomis formomis ji besi-
reikštų. Šitas karas faktiškai yra
jau senokai pradėtas, tačiau šian-
dien mes jį formaliai deklaruojame
ir kviečiame visus geros va-
lios lietuvius įsijungti į jį.

Mes neturime vadų, bet mums
jų ir nereikia, mes tikime, kad
kiekvienas susipratęs lietuvis yra
pakankamai sąmoningas ir prity-
res šioje laisvės ir teisingumo ko-
voje ir be didesnių sunkumų bei
smulkesnių direktyvų "iš aukšto"
susiras savo vietą ir pasirinks tin-
kamiausią sau ginklą.

"Laisvoji Lietuva" tarnavo ir
tarnaus tik tiems, kurie ieško tei-
singumo ir geriausių sprendimų
lietuvių tautos ir pavergto pasau-
lio išsilaisvinimo kovoje.

Mes įspėjame visus, be išimties,
kad "Laisvoje Lietuvoje" nėra ir
nebus vietos tiems, kuriems lietu-
vių tautos kančia ir kovojančios
tautos pastangos būtų tik viena iš
priemonių asmeniškam bei parti-
niam "kromeliui" praturtinti.

Nuoširdus pasiaukojimas, reali
savo darbo ar turto auka Lietu-
vai yra būtina sąlyga "Laisvosios
Lietuvos" bendradarbių, tėmėjų
ar talkininku tapti.

Mes atsisakome ir atsisakysime
gabiausių bendradarbių ir duos-
niausių rėmėjų, jeigu būsime įsi-
tikinę jų nenuoširdumu Lietuvai
ir jos interesams.

Skelbdami šiuos nemodernius
šiems laikams reikalavimus, mes
esame įsitikinę, kad tik tai pastovi
ir tvirta tėvynės meilė ir griežtas
krikščioniškos moralės dėsnių lai-
kymas, yra pati didžioji jėga ir
būtina sąlyga gyvybinei lietuvių
tautos kovai laimėti.

Tuo rūpintis pirm visų pašauktas tautos jaunimas. Tik
jis turi pradėti su savim. Nuofirdiai pasistengdamos susivokti
savo esmėje ir jos kilmėje, jis turėdama, šviežėja ir dviliskai
įsigali. Jąs tada ir tomka tikras paleidinimas, ir taip tad ir
yra laiminta visa tauta.

Vydinas.

Jonas Bagdonavičius

BUVUSIO LIETUVOS PARTIZANO RAUDA

Lietuva brangi, Tėvyne mano,
Buvai ir liksi man talismanu...

Nors Tavo veidą vargas vagoja,
Mano maldoje Tu tik šventoji!

Sieloje mano gedulas juodas,
Nėra ramybės, nėra paguodos...

Nėra, kas širdžiai lieptų nutilti
Ir verstų vergą laisvėn pakilti...

Žinau, kad Tavo kančia begalinė,
Bet Tu iškęsi, mano Tėvyne!

Ir nusipurčius jungą maskolių —
Žengsi, kaip žengus — į amžių
/ tolius...

Kapų ir kryžių niūriam pavėsy,
Tautų vainike amžius žydėsi!..

— oo O oo —

Biznierių lietuvių visuomenėje

J. J. Bachunas

Pasikalbėdamas su praktiškes-
niais naujais lietuviams ateiviais —
tremtiniais apie Lietuvos praeities
reikalus, sužinau dalykų, kurie
ragina susimąstyti.

Lietuviai nuo senovės buvo
daugiausia žemdirbiai. Didesnių
biznių, prekybos, pramonės srity-
je nepasireikšdavo. Nežinia, ar
gal aplinkybės neleisdavo pasirei-
kšti. Todėl kunigaikštis Gediminas
kvietė amatininkus iš Vokietijos,
o Vytautas persikvietė žydus...

Tie kviestieji ateiviai Lietuvo-
je išplėtė visokius biznius. Žydai,
kaip žinoma, tose srityse visada
labai gabūs, vėliau suėmė į savo
rankas didžiąją Lietuvos preky-
bos ir pramonės.

Taip liko ir Nepriklausomai
Lietuvai atsistojus. Miestuose ir
miesteliuose gal du trečdaliai ka-
pitalo versti per žydų rankas. —
Sparčiai čia stiepiasi ir lietuviai.

Prasidėjo taip vadinama kova
už lietuvišką ūkinę nepriklausomybę.

Bet miestai ir jų turtai vis dar
daugiau žydams ar kitiems ateiv-
iams, o ne lietuviams tebepriva-
lūs. Sakoma, kad tūkstančiai
ir milijonai litų kasmet plaukė į
Palestiną ar kitas šalis, kur šie
nelietuviai biznieriiai stengdavosi
saugiau padėti ar į naujus biznius
investuoti savo Lietuvoje uždirbtus
pinigus.

O lietuvis vis daugiausia liko
žemdirbys, miestuose valdininkas
ar tarnautojas, ar vis dar prade-
dantis smulkesnis biznieriūs.

Lietuvių tautai iš to buvo daug
nuostolių.

Pas lietuvius, tuomet, buvo įsi-
gyvenusi nuomonė — galvojimas,
kad būti biznieriū yra negarbingas
amatas.

Tie pasakojimai man įdomūs,
palyginus juos su Amerikos lietu-
vių gyvenimu. Mes, vyresnieji, ji
iš praktikos pažinome, matėme sa-
vo brolių vargus, pakilimus ir nu-
puolimus.

Sunki buvo pradžia visiems,
daug sunkesnė, negu dabar trem-
tiniais. Mūsų praeitį šimtmečių
ateiviai nebuvo pasirošę, kaip
sakysime, daugelis vokiečių — me-
chanikos, amatų, prekybos srity-
se. Su savo nuogu delnu ir rau-
menimis jie turėjo pelnytis pra-
gyvenimą. Amerikos ekonominė-
je ir socialinėje struktūroje mes
pradžioje užėmėme, jei taip gali-
ma pasakyti, patį paskutinį, žė-
miausią, laiptelį.

Tad sunkūs mūsų buvo ištisi
dešimtmečiai. Ne visai kiekvie-
nam, bet bent devyndesimim pen
kiems nuosimčiams.

Bet kaip Lietuvos lietuviai, taip
ir Amerikos lietuviai imigrantai,
nebuvo visai be gabumų. Jei Lie-
tuvos lietuviai dar nebuvo dides-
nių gabumų biznieriiai, tai jie, sa-
koma, buvo savo naujoje valsty-
bėje labai gabūs ir geri adminis-
tratoriai.

Amerikos lietuviams nebuvo ko
"administruoti", bet čia pamažu
atsiskleidė "paslaptis", kad bizny-
je nėra nieko labai paslaptingo.
Ėmė aiškėti, kad geras biznieriūs
gali būti ne tik žydas, graikas ar
armėnas. Reikia tik to darbo im-
tis drąsiai, su pasišventimu ir pa-
sirusimu. Sąžiningas, darbštus
lietuvis taip pat gali prasimūsti,
pradėdamas nuo mažo, kaip ir
visi kiti.

Ir lietuviai pradėjo jau seniai,
prieš kelis dešimtmečius, ir dabar
varosi toliau. Jau veikia įvairiuose
miestuose mūsų prekybos, pramo-
nės draugijos, kurias vadiname
vaizbos butais. Gaila, nėra smulki-
ai ir visai teisingai apskaičiuo-
ta, kiek Amerikos lietuvių, visus
sūmus, dalyvauja biznio gyve-
nime ir kiek milijonų dolerių jie
kontroliuoja.

Tačiau vien įvairiuose miestuo-
se pasidairę, galėtume pasakyti,
kad jau nemažai, daug.

Visi žino, kaip buvo pradėta.
Pirmiausia lietuvis ėmė biznieriū
tarp lietuvių. Pradžia bene buvo
tai tos... užėigos, alinės, kur ir
šandien lietuvių biznierių skai-
čius tebesireiškia augstu nuosim-
čiu. Toliau mažos valgomų daik-
tų krautuvės, paskiau mažos pa-
vienės amato įmonės, kaip ku-
rios, ilgainiui, išaugo į didesnes
dirbtuves, pagaliau į fabrikus. —
Mažos krautuvės prieš kelias
dešimtis metų, šandien jau kai
kur išvirto į didesnes prekyvietes,
taip pat prekybos bendroves,
agentūros, draudimo, laidotuvių,
nuosavybių pirkimo ir pardavimo
įstaigos. Smulkūs kredito banke-
liai išaugo į milijoninius bankus,
ir taip toliau.

Aišku, kad kai mastas padidė-
jo, visi biznieriiai ėmė sukintis nebe
vien tarp lietuvių, bet ir plačio-
joje amerikiečių visuomenėje. Bet
jų pradžia ir uždabiai pirmiausia
ir daugiausia buvo iš lietuvių. Tik
ne daugelis kas į biznio sritį ėjo
iš karto tarp amerikiečių ir vien
tik iš jų uždabį gaudavo.

Tad lietuvis biznieriūs tebėra
skolingas savo tautiečiams.

(Bus daugiau)

(Kiti laikraščiai ir žurnalai gali
išstai arba ištraukas perspaus-
dinti. Autorius).

Dr. Jonas Basanavičius — Basanavičius — didžiausias Lietuvos
atgimimo žadintojas.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16 Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

IX met

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, sausio (January) 6 d. 1955 m.

Kaina 10 c.

Nr. 1 (223)

Didysis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas — Lietuvos galybė

Pranas Lukoševičius

Daugiau pasitikėjimo savo jėgomis

"Užgrūdinkim jėgas skausmos,
Gegužis sodais atlinguos,
Mums teisėkėlė atvaduos."

B. Sruoga

Niekas iš gyvyčių sutverimų ne-
mėgsta ir nepakenčia skausmo,
todėl nenuostabu, kad kankina-
mas klykia ir šaukia pagalbos.
Tačiau vienas keistas ir nenorma-
lus reiškinys pastebimas laisvojo
pasaulio tautų ir visuomeninių or-
ganizacijų veikloje.

Kada viso laisvojo pasaulio spau-
da pirmuose puslapiuose ir didžiau-
siais raidėmis skelbia su pasi-
baisėjimu paskiro žmogaus nužū-
dymą, vieną ar kelių žmonių nu-
žudymą ir be jokio pasigailėjimo at-
duodama jį teisingumo institucijoms,
tu pačiu metu, yra kurčia ir ne-
bylė žudomų ir naikinamų tautų
šauksmui.

Nėra abejonės, kad laisvasis
pasaulis žino, kaip rusiškas, komu-
nistinis imperializmas naikina
ne tik atskiras žmonių klases, bet
ir istisas tautas, žino ir supranta
komunizmo pavojų, tačiau lyg už-
kerėtas kažkokio nežinomojo bur-
tininko, beviltiškai blaškosi, nesu-
rasdamas vieningo sprendimo nei
išeities iš grėšiančio ir mirtimi
grūmojančio pavojaus.

Todėl nenuostabu, kad pesimi-
stų ir išsilaisvinimo viltis praran-
danti minia nuolat auga, veikda-
ma negatyviai net atkingųjų ko-
votojų nuotaikas.

Užsitęsęs laukimas ir kai ku-
rių politikos vadų neryžtas ir ne-
tesėjimas duotų pažadų, dar dau-
giau sukelia abejonę ir neviltingą
pripiildą.

Ne vienam iš mūsų kyla realus
ir aštrus klausimas: kas gali iš-
gelbėti mus nuo galutinio sunyki-
mo ir sulaukyti bolševizmo per-

galės žygius. Iki šiol mes neturi-
me vieningo atsakymo. Nebuvo ir
nėra jo ir mūsų veiksnių sluog-
viniuose.

Todėl nenuostabu, kad vis daž-
niau ir garsiau mes šaukiame: —
daugiau pasitikėjimo savo jėgom! —
Daugiau ryžto ir konkretaus dar-
bo kovoję prieš bolševizmą ir niek-
šybų įsigalėjimą žmogaus širdyje.

Medžiaginio gerbuvio perverti-
nimas ir dvasinio prado paneigi-
mas, reiškia ne tik pabėgimą iš
kovos lauko, bet ir pradžią visiš-
ko pralaimėjimo, kuriam sulaukyti
ir pakreipti pergalės linkme rei-
kalinga didelių aukų ir pasišven-
tino.

Įprasti, kad ir išmintingiausi
žodžiai, šiandien mūsų visuome-
nės jau neveikia. Ji reikalinga
darbų ir gyvų pavyzdžių, kurie ją
įtikintų ir priverstų ryžtis aukai
ir atsižadėjimui.

Tokių pavyzdžių mes, lietuviai,
turime daugiau, kaip kuri kita
tauta. Tik nemokame ar nenori-
me juos tinkamai įvertinti ir lais-
vajam pasauliui parodyti. — Tai
mūsų pilkieji didvyriai, mūsų lai-
svės kovotojai — partizanai, apje
kuriuos mes prisimename ir mi-
nim tik tada, kada tikimės jų sąs-
kaiton gauti pinigų, ar kitos ku-
rios nors naudos.

Tai žino ir gerai supranta mū-
sų visuomenė. Todėl ji nebetiki
kalbomis ir žodžiais, kurie nėra
žygiams ir darbais paremti.

Sudarykime sąlygas, duokime
progas prabilti tikriesiems kovo-
tojams ir žmonių širdis ir protus
ir pamatysime, kad mūsų visu-
menėje atsiras ryžto, pasiaukojimo
ir pasitikėjimo. Nedelsdami ir
neatidėliodami, kol nėra galutinai
per vėlu, padarykime tai!

VYTAUTAS STANEIKA

MES SKELBIAME KARĄ

"Neteisingumas ir neatsakin-
gumas už savo darbų pasekas,
yra pati pavojingiausia valdan-
čios klasės ar partijos li-
ga, kuri atneša ne tik visu-
menės pasipriešinimą, bet ir
neišvengiamą galą, nes teisy-
bės ir gėrio troškimas yra
įgimtas, nenugalimas."

Lorenz von Stein.

Ir tai yra amžina tiesa. Kuo
žmogus yra skurdesnis savo dvasioje,
tuo jis sunkiau prisipažįsta
savo klaidoje, tuo jis kruopščiau
dangsto savo dvasios menkystę
gražblyste ir fikcijomis, kuriose
nepasiepiamai kyšo pralaimėjimo
baimė.

Silpnadvasis žmogus nepergy-
vena pralaimėjimo, todėl jis nie-
kad laisva valia neatsisako nuo
valdžios. Jis bijo atsakomybės už
savo atliktus darbus, nes žino, kad
juose buvo daug neteisingumo,
klastos ir apgaulės. Jis pasirenka
mirtį lengviau, negu savo klaidų
išpažinimą ir atgailą už jas.

Mes žinome, kad šioje istorinė-
je tiesoje ir mūsų veiksniams nesu-
daro išimties, todėl mes nesitiki-
me ir nelaukiame stebuklo, ir re-
aliai žiūrėdami į lietuviškos poli-
tikos ir visuomenės gyvenimo
smulkumą, ryžiamės neatidėliotinai
imtis priemonių ir žygių šiam
smulkimui sustabdyti ir atstatyti,
bent pagrindinius tiesos ir žmoni-
kumo principus lietuviškos veik-
los chaotiškai kaitinamam katile.

Šiam žygiui mus skatina mūsų
įsitikinimas ir mūsų tikėjimas ge-
rojo žmogaus pergale, o mūsų
brolių — partizanų beatodairis pa-
siaukojimas mums teikia jėgų ir
drąsos.

Mes suprantame savo žygio di-
dingumą ir jaučiame prieš jį pilną
atsakomybę prieš savo tautą, jos
dabarties ir ateities kartas. Todėl

ramiai ir šalta sakome: mes skel-
biame karą, ne tik komunizmui,
bet ir kiekvienai kitai žmogiškos
menkystės išraiškai; nežūrint,
kur ir kokiomis formomis ji besi-
reikštų. Šitas karas faktiškai yra
jau senokai pradėtas, tačiau šian-
dien mes jį formaliai deklaruojame
ir kviečiame visus geros va-
lios lietuvius įsijungti į jį.

Mes neturime vadų, bet mums
jų ir nereikia, mes tikime, kad
kiekvienas susipratus lietuvis yra
pakankamai sąmoningas ir prity-
res šioje laisvės ir teisingumo ko-
voje ir be didesnių sunkumų bei
smulkesnių direktyvų "iš aukšto"
susiras savo vietą ir pasirinks tin-
kamiausią sau ginklą.

"Laisvoji Lietuva" tarnavo ir
tarnaus tik tiems, kurie ieško tei-
singumo ir geriausių sprendimų
lietuvių tautos ir pavergto pasau-
lio išsilaisvinimo kovoje.

Mes įspėjame visus, be išimties,
kad "Laisvoje Lietuvoje" nėra ir
nebus vietos tiems, kuriems lietu-
vių tautos kančia ir kovojančios
tautos pastangos būtų tik viena iš
priemonių asmeniškam bei parti-
niam "kromeliui" praturtinti.

Nuoširdus pasiaukojimas, reali
savo darbo ar turto auka Lietu-
vai, yra būtina sąlyga "Laisvosios
Lietuvos" bendradarbių, rėmėjų
ar talkininku tapti.

Mes atsisakome ir atsisakysime
gabausi bendradarbių ir duos-
niausių rėmėjų, jeigu būsime iš-
tikinę jų nenuoširdumu Lietuvai
ir jos interesams.

Skelbdami šiuos nemodernius
šiemis laikams reikalavimus, mes
esame įsitikinę, kad tikrai pastovi
ir tvirta tėvynės meilė ir griežtas
krikščioniškos moralės dėsnis lai-
kymas, yra pati didžioji jėga ir
būtina sąlyga gyvybinei lietuvių
tautos kovai laimėti.

Tuo rūpintis pirmąją pašauktas tautos jaunimas. Tik
jis turi pradėti su savim. Nuoširdiai pasistengdamas susivokti
savo esmę ir jos kilmę, jis turės, šviesesnę ir dvasiškai
įsigali. Jūs tada ir tomis tikrais palaikinimais, ir taip tad ir
yra laiminta visa tauta.

Jonas Bagdonavičius

BUVUSIO LIETUVOS PARTIZANO RAUDA

Lietuva brangi, Tėvyne mano,
Buvai ir liksi man talismanu...

Nors Tavo veidą vargas vagoja,
Mano maldoje Tu tik šventoji!

Sieloje mano gedulas juodas,
Nėra ramybės, nėra paguodos...

Nėra, kas širdžiai lieptų nutilti
Ir verstų vergą laisvėn pakilti...

Žinau, kad Tavo kančia begalinė,
Bet Tu iškęsi, mano Tėvyne!

Ir nusipurčius jungą maskolių —
Žengsi, kaip žengus — į amžių / tollus...

Kapų ir kryžių niūriam pavėsy,
Tautų vainike amžius žydėsi!...

— oo O oo —

Biznierių lietuvių visuomenėje

J. J. Bačunas

Pasikalbėdamas su praktiškes-
niais naujais lietuviams ateiviais —
tremtiniais apie Lietuvos praeities
reikalus, sužinau dalykų, kurie
ragina susimąstyti.

Lietuviai nuo senovės buvo
daugiausia žemdirbiai. Didesnių
biznių, prekybos, pramonės srityje
nepasireikšdavo. Nežinia, ar
jiems trūko tokių palinkimų, ar
gal aplinkybės neleisdavo pasirei-
kšti. Todėl kunigaikštis Gediminas
kvietė amatininkus iš Vokietijos,
o Vytautas parsikvietė žydus...

Tie kviestieji ateiviai Lietuvoje
išplėtė visokius biznius. Žydai,
kaip žinoma, tose srityse visada
labai gabūs, vėliau suėmė į savo
rankas didžiąją Lietuvos preky-
bos ir pramonės.

Taip likosi ir Nepriklausomai
Lietuvai atsistojus. Miestuose ir
miesteliuose gal du trečdaliai ka-
pitalo vertėsi per žydų rankas —
Sparčiai čia stiepiasi ir lietuviai.

Prasidėjo taip vadinama kova
už lietuvišką ūkinę nepriklausom-
mybę.

Bet miestai ir jų turtai vis dar
daugiau žydams ar kitiems atei-
viams, o ne lietuviams tebepr-
klauso. Sakoma, kad tūkstančiai
ir milijonai litų kasmet plaukė į
Palestiną ar kitas šalis, kur šie
nelietuviai biznierių stengdavosi
saugiau padėti ar į naujus biznius
investuoti savo Lietuvoje uždirb-
tus pinigus.

O lietuvis vis daugiausia likosi
žemdirbys, miestuose valdininkas
ar tarnautojas, ar vis dar prade-
dantis smulkesnis biznierių.

Lietuvių tautai iš to buvo daug
nuostolių.

Pas lietuvius, tuomet, buvo įsi-
gyvenusi nuomonė — galvojimas,
kad būti biznierių yra negarbingas
amatas.

Dr. Jonas Basanis — Basanavičius — didžiausias Lietuvos atgimimo įadintojas.

Tie pasakojimai man įdomūs,
palyginus juos su Amerikos lietu-
vių gyvenimu. Mes, vyresnieji, jį
iš praktikos pažinome, matėme sa-
vo brolių vargus, pakilimus ir nu-
puolimus.

Sunki buvo pradžia visiems,
daug sunkesnė, negu dabar trem-
tiniais. Mūsų praeitį šimtmečių
ateiviai nebuvo pasirošę, kaip
sakysime, daugelis vokiečių — me-
chanikos, amatų, prekybos srityse.
Su savo nuogu delnu ir rau-
menimis jie turėjo pelnytis pra-
gyvenimą. Amerikos ekonominė-
je ir socialinėje struktūroje mes
pradžioje užėmėme, jei taip gali-
ma pasakyti, patį paskutinį, žė-
miausią, laiptelį.

Tad sunkūs mums buvo ištisi
dešimtmečiai. Ne visai kiekvie-
nam, bet bent devyniasdešimt pen-
kiems nuosimčiams.

Bet kaip Lietuvos lietuviai, taip
ir Amerikos lietuviai imigrantai,
nebuvo visai be gabumų. Jei Lie-
tuvos lietuviai dar nebuvo dides-
nių gabumų biznierių, tai jie, sa-
koma, buvo savo naujoje valsty-
bėje labai gabūs ir geri adminis-
tratoriai.

Amerikos lietuviams nebuvo ko
"administruoti", bet čia pamažu
atsiskleidė "paslaptis", kad bizny-
je nėra nieko labai paslaptingo.
Ėmė aiškėti, kad geras biznierių
gali būti ne tik tydas, graikas ar
armėnas. Reikia tik to darbo im-
tis drąsiai, su pasišventimu ir pa-
siuosiūmu. Sąžiningas, darbštus
lietuvis taip pat gali prasimušti,
pradėdamas nuo mažo, kaip ir
visi kiti.

Ir lietuviai pradėjo jau seniai,
prieš kelis dešimtmečius, ir dabar
varosi toliau. Jau veikia įvairiuose
miestuose mūsų prekybos, pramo-
nės draugijos, kurias vadiname
vaizbos butais. Gaila, nėra smul-
kiaji ir visai teisingai apskaičiuo-
ta, kiek Amerikos lietuvių, visus
suėmus, dalyvauja biznio gyve-
nime ir kiek milijonų dolerių jie
kontroliuoja.

Tačiau vien įvairiuose miestuo-
se pasidairę, galėtume pasakyti,
kad jau nemažai, daug.

Visi žino, kaip buvo pradėta.
Pirmiausia lietuvis ėmė bizniuoti
tarp lietuvių. Pradžiai bene buvo
tai tos... užėigos, alinės, kur ir
šiandien lietuvių biznierių skai-
čius tebesireiškia augštu nuosim-
čiu. Toliau mažos valgomų daiktų
krautuves, paskiau mažos pa-
vienės amato įmonės, kaip ku-
rios, ilgainiui, išaugo į didesnes
dirbtuves, pagaliau į fabrikus. —
Mažos krautuvelės prieš kelias
dešimtis metų, šiandien jau kai
kur išvirto į dideles prekyvietes,
taip pat prekybines bendroves,
agentūras, draudimo, laidotuvių,
nuosavybių pirkimo ir pardavimo
įstaigos. Smulkūs kredito banke-
liai išaugo į milijoninius bankus,
ir taip toliau.

Aišku, kad kai mastas padidė-
jo, visi bizniai ėmė sukstis nebe
vien tarp lietuvių, bet ir plačio-
joje amerikiečių visuomenėje. Bet
jų pradžia ir uždabiai pirmiausia
ir daugiausia buvo iš lietuvių. Tik
ne daugelis kas į biznio sritį ėjo
iš karto tarp amerikiečių ir vien
tik iš jų uždabį gaudavo.

Tad lietuvis biznierių tebera
skolingas savo tautiečiams.

(Bus daugiau)

(Kiti laikraščiai ir žurnalai gali
išsiai arba ištraukas persispaus-
dinti. Autorius).

Atėjo laikas išvadoms

Rašo: A. Baltrūnas

Dėl vis didėjančių nenormalumų užsienio lietuvių politiniuose veiksniuose siūlomi įvairūs receptai. Dažniausia šaukiama į vienybę, į susipratimą, kreipiamasi į lietuvišką patriotinę sąžinę. Dailies mūsų spaudos banditizmui apsiminti taip keliama visokie pagaidavimai, net tokie, jog toji spauda, pvz., turėtų prisilaikyti New York Times ar Osservatore Romano dienraščio etikos...

Tie receptai ir pagaidavimai

KODĖL PUOLAMAS MIN. LOZORAITIS?

Vienas iš tokių nenormalumų (toli gražu ne vienintelis...), buvo ir tebėra Vliko partiečių rietenos su Lietuvos diplomatinė tarnyba užsienyje, ypač, nukreiptos prieš Lietuvos Diplomatinijos Šefą ministrį Lozoraitį.

Krupavičiaus ir jo satelitų dažnas tvirtinimas, kad vlikininkai ešą su Lietuvos diplomatais gerai sugyvena, o ginčą turį tik su min. Lozoraičiu, yra vaikiškas prasmanymas. Pragyventas dešimtmetis parodė, kad visi Lietuvos diplomatai, esantįje oficialiose ar faktinėse pareigose, buvo visada vieningi tarpusavyje ir su savo šefu. Kodėl tad Krupavičius vis postrinčiau, jog tik vienas Lozoraitis "užsispyręs" ir "nesukalbamas"? Per "Lietuvių Dienas" neseniai

KADA GINČAI PRADEDA KENKTI LIETUVAI?

Taktikos tegu palieka taktikomis. Kas neturi ko rimtesnio veikti, niekas tokiame neuždurs ir su tokiomis taktikomis "Lietuvą laisvinti". Taip gi būtų dar suprantami ginčai ir dėl konstitucijų, ir min. Urbisio telegramų, ir dėl suverenumo ar tautos valios atstovavimo, ar net dėl vyriausios lietuvių vadovybės užsieniuose.

Kas neturi ir nenori nieko rimtesnio veikti, tesiverčia tomis aka deminėmis, o dažniausia tik demagoginėmis studijomis, diskusijomis ir ginčais. Vienas pasako vienokią nuomonę, kitas kitokią, — na, ir tegu sau žaidžia vaikai, dangus nuo to negrus.

Blogiau yra, kai tie ginčai ir

"NAUJIENŲ" MISIJA

Tokios akcijos atvejų atvejais yra emėsis ir tebevaro ją mūsų kaimynas "Draugas" ir kita krikščionių demokratų grupės spauda. Ypač prieš min. Lozoraitį ir diplomatinę tarnybą. Visuomet draugiškoje koalicijoje jiems talkininkauja "Naujienos", kartodamos "Draugo" mintis, o ne kartą jas išskeldamas (tuomet "Draugas" jas pakartoja...).

"Naujienas" galima suprasti. Jų ilgametis redaktorius, nepriklausomas Lietuvos njekad nematęs ir nenorėjęs pamatyti, beveik visą amžių buvo nedraugiškai nusiteikęs jos gyvenimo raidai (kurį, laimei ar nelaimėi, nėjo taip, kaip jis norėdavo). Tie dvasiniai pėdsakai jame neišnyksta ir dabar, nors jis yra, bent oficialiai, nutraukęs santykius su Bimba ir kartais nesigali labai liepsningu žodžių suokti: kovokim už Lietuvos laisvę!

Bet šūkiškai šūkiškai, žodžiai žodžiais pasilieka. Pati laikraščio

"REIKĖTŲ PADARYTI IŠVADAS"...

Ypatingu ryškumu tas ryšys vėl pasirodė "Naujienų" straipsnyje apie "St. Lozoraičio asmenį ir darbą" (1954. XII. 20 d.). Straipsnis pasirašytas negirdėto slapyvardininko, idėtas redakciniam puslapyje. Už jį redaktorius P. Grigaitis neša tiesioginę ir pilną atsakomybę. Straipsnis "įrodinėja", kad Lozoraitis visada buvęs Lietuvos-Lenkijos unijos šalininkas, dirbęs ir tebedirbęs tam reikalui. Tad "visiems lietuviams" iš to "reikėtų padaryti išvadas"...

Tikrai pataikytai. Tikrai, visiems lietuviams jau metas padaryti išvadas ir apie "Naujienų" redaktoriaus veiklą ir jo dabartinį dalyvavimą "Lietuvos laisviniame".

Apie to straipsnio teigimus ir "faktus" nėra prasmės kalbėti ir

buvo ir pasilieka tpaši. Gyvenimo praktika rodo, kad tai tik laiko gaisinimas. Gyvenimas neklauso vien tik gerų norų, kuriais, kaip sakoma, ir pragaro dugnas yra išgrįstas. Politinis gyvenimas iš jo dalyvių reikalauja ne tik geros valios, bet ir daug kantrybės, ir ne tik kantrybės, bet ir kietos valios padaryti praktiškas išvadas, kada tam laikas yra išnokęs, juo labiau pernokęs.

RAUDONASIS MOTYVAS IŠ SENOS OPEROS

Koks yra pagrindinis "Naujienų" puolimo motyvas? O gi tas, kad min. Lozoraitis, buvęs "lenkas", visada buvęs ir dabar tebesąs Lietuvos — Lenkijos unijos šalininkas. Taigi, asmuo, kuris visada praktiškai ejęs ir tebeinaš prie Lietuvos sujungimo su Lenkija, priė Lietuvos nepriklausomybės sunaikinimo... (!).

Iš kokios operos toksai motyvas? Kas yra stebėjęs, kaip lietuviški bolševikai per visą Nepriklausomybės laikotarpį puldavo Lietuvą, tam šio motyvo giminingumas visai paaiškėja.

Lietuvos bolševikų pogrindyje ar Rusijoje pasausdintieji laikraščiai nuo pat Nepriklausomybės pradžios nepavargdami rašydavo. 1. Buržuazinė Lietuvos valdžia ruošiasi Lietuvą parduoti (ar jau pardavė) Vakarų alijantams — anglams, prancūzams, amerikiečiams...

2. Lietuvos buržuazinė ir fašistinė valdžia ruošiasi Lietuvą parduoti (ar jau pardavė...) Vokietijai...

3. Dar vėliau — Smetonos valdžia ruošiasi Lietuvą parduoti (ar jau pardavė) Lenkijai...

Ta taktika visiems aiški.

IR ALT

Kokios iš viso to būtų praktiškos išvados?

J. Bačiūnas pernai spaudoje iškėlė įdomų klausimą: kada gana yra gana? Jis kalbėjo apie Amerikos lietuvių, kurie siekia praturtėti ir kuriems atrodo niekad negana turto ir visuomet "nebelieka" nieko visuomeniškiems reikalams. Anot Bačiūno, reikia pasistatyti ribą, kada gana yra gana...

P. Grigaitis per savo "Naujienas" tokią ribą yra pasiekęs politinėje srityje. Kas jau gana, tai gana! Mums atrodo, kad jau yra gana, kad tokias insinucijas savo laikraštyje skelbiantis redaktorius būtų Amerikos Lietuvių Tarybos Vykd. Komiteto narys ir jo sekretorius.

Atrodo gana, kad toks "laisvintojas" tautiečių suaukotais pinigais važinėtuš Washingtonan ir ten toliau "referuotų" Lietuvos laisvėjas bylą.

Lietuvos reikalui per daug pavojinga ir lietuviams per daug gėdinga, jei toks "referentas" panašiai pradės kalbėti amerikiečiams Washingtono apie Lietuvos diplomatinės Tarnybos vadovą, kaip jis leidžia kalbėti dabar savo laikraštyje.

Per daug yra kenksmingas lietuvių garbei bei Lietuvos presti-

KĄ MANO OLIS

Ryšium su šia, Grigaičio akcija iškyla dar du klausimai, kur yra ne mažiau reikalingas išvadų padarymas.

ALT yra proklamavusi, kad ji dirbs Lietuvos nepriklausomybės atstatymui Amerikos visuomenės tarpe. Taip gi rems visas kitas lietuviškas pastangas šiame bare.

Jos Vykd. Komiteto nario pasisakymas ir nuolatinė akcija per savo redaguojamą laikraštį prieš Liet. Diplomatinijos Šefą ir drauge su tuo prieš Lietuvos diplomatus, yra vargiai suderinamas su ALT tikslų raide ir dvasia. (Tame pat

KĄ PASAKYS

Visai aiškios išvados tekty padaryti mūsų diplomatams. Grigaičio dienraštis savo straipsniu šmeižto ir paniekos pirštine yra metęs visai Lietuvos užsienio politikai, ne tik dabartinio Diplomatinijos Šefo asmeniui. Mūsų laisvieji diplomatai Vakaruose yra buvę tos politikos vykdytojai ir patys pirmieji liudininkai.

Jei norima rimtai ir aiškiai užkirsti kelią tolimesniams panašiu šmeižtu ir kenkimu darbu, tenka

lat pats skelbiasi vedas Lietuvos išlaisvinimo kovą, su savo laikraščiu išsina teršti visą Nepriklausomos Lietuvos užsienio politiką. Teršti vieną iš jos buvusių užsienio reikalų ministrų. Išsina teršti, mėginamas moraliskai nudobti, vieną iš pačių atsakingiausių Lietuvos respublikos institucijų

IR ALT

Tokie ir panašūs tvirtinimai nuolat eidavo per Lietuvos bolševikinę spaudą.

O kaip buvo tikrovėje? Šiandien visi lietuvių gali būti liudytojai. Jokia Lietuvos valdžia, joks Lietuvos užsienio reikalų ministris nei demokratinis seimui, nei prez. Smetonos laikais nei ruošėsi, nei pardavė Lietuvos laisvės. Nepardavė jos nei Vakarų alijantams, nei Vokietijai, nei Lenkijai. Lietuvių ginklu užėmė ir pavergė bolševikiniai rusai.

Grigaičio "Naujienos" šiandien pradeda tą pačią seną giesmę iš naujo ir iš kito galo.

Mes nesivaisistome tvirtinimais, kad kiekvienas, kuris skelbia kitokias nuomones, negu mūsų, arba kitaip žiūri į Lietuvos politinių institucijų vaidmenį bei pasikirtį, negu mes žiūrėtume, — kad toks yra bolševikas. Tegū tai sakytų ir toliau palieka Krupavičiaus privilegija... Tačiau, pažiūrėjus istoriškai, negalime neigti, jog dabartinis "Naujienų" ir anuo metinės bolševikinės spaudos iškeliamas motyvas yra nuostabi giminingsas!

IR ALT

žui tokių raudonų išvadžių skelbimas ir lietuviams, nes neabejotina, kad yra amerikiečių įtaigose spautojų, kurie skaito liet. spaudą ir patys savo ruožtu referuoja.

Lietuvos reikalui nepasitarnauja faktas, kad jie Amerikos Liet. Tarybos tarybos sekretoriaus oficioze rasdavo ir vis randa pasisakymų, kurių normali vieta turėtų būti nebet draug. Bimbo ir Mizares oficiozuose...

Amerikos lietuvių socialistai galėtų rasti nuosaukesnį ir kitos dvasios žmogų jų grupei Taryboje atstovauti.

Kol ten bus ir jei ten bus "Naujienų" redaktorius P. Grigaitis, mes jau labai abejojame, ar patriotinę Amerikos lietuvių visuomenę toliau begali remti savo pasitikėjimu, pritarimu ir aukomis organizacija, kurios sekretoriui ir ofiso vedėjui yra tokio tipo "laisvintojas".

Tas pats, kuris mūsų tėvynės laisvei švintant, sukė per tą patį laikraštį: "Nei vieno cento Lietuvai!" — kadangi ji tada nesikūrė taip, kaip šis rusiškos dvasios marksistas pageidavo.

Atėjo paskutinis laikas šiandien ir mums pasakyti: nei vieno cento daugiau tokiam "laisvintojui"!

IR VAIDYLA?

"Naujienų" numerijoje, kita proga ir pretekstu, yra "ispirta" ir min. Balučiui, kurio 75 metų amžiaus sukaktį ką tik minėjome).

Būtime labai nustebe, jei dėl šitokios Grigaičio akcijos nereaguotų ir atitinkamų išvadų nepadarytų Liet. Tautinės Sąjungos atstovas A. Olis ir Liet. Tautinės Sandaros atstovas M. Vaidyla — Tarybos vicepirmininkas ir išdinininkas. Iš pirmininko Šimučio gi laukti kokių išvadų netenka, nes "Draugas" ligšiol yra buvęs ištikimam "Naujienų" sąjungininku.

DIPLOMATAI?

laukti ministerių Balučio, Žadeckio, Girdvainio, Grauzinio, Mejerio, Bačnio, Škirpos, o taip pat ir Lietuvos konsulų ir garbės konsulų pasisakymo, kaip lygiai ir kitų buv. Lietuvos diplomatų.

Diplomatinijos Šefas yra prisistatęs daugelio mums draugingų valstybių vyriausybioms, tokiu faktinai jų laikomas, ir jo šmeižimas negali būti negirdomas toleruojamas, ypač kai tai eina iš ALT sekretoriaus dienraščio, — asmens,

užsienyje — Lietuvos Diplomatinę Tarnybą, kurios darbo vadovu ir šefu yra kaip tik tas pats buvęs užsienio reikalų ministeris S. Lozoraitis.

Čia yra rimtas atvejis, kuriam reikia šiek tiek komentarų ir išvadų.

Martyno Mažvydo katekizmo reikšmė lietuvių tautai

V. Raišys, IX kl. mokinys

Lietuviai jau nuo žilos senovės turėjo turtingą tautosaką ir XV amž. sudarė vieną iš galingiausių Europos valstybių, nors savo rašytinės literatūros gana ilgai neturėjo. Kai kas sako, kad lietuviško rašto susivėlinimo priežastis buvo pavėlintas krikščionybės įsigalėjimas Lietuvoje, nes mes gerai žinome, kad daugelio tautų pirmieji raštai yra glaudžiai susiję su krikščionybės įvedimu. Tačiau, nors Lietuva priėmė krikštą XIV amž. pabaigoje, pirmoji lietuviškai rašyta knyga pasirodė tik 1547 metais. Ši istorinė knyga yra Martyno Mažvydo katekizmas, skirtas Maž. Lietuvai.

M. Mažvydo laikais visą Lietuvos inteligentija, o kartu ir kunigai, buvo lenkų įtakoje. Dėl tos priežasties ir krikščionių religija buvo nešama į Lietuvą svetima kalba. Jau daugelis krikščionybės skelbėjų buvo pastebėję, kad tautai tikrai jos pačios kalba galima išaiškinti religijos tiesas ir kad Dievo žodis, skelbiamas svetima kalba, vargiai tegali būti suprastas ir pamiltas. Lietuvoje buvo per mažą mokančių lietuviškai kalbėti dvasininkų, kad galėtų keliauti per kaimus ir lietuviškai sakytį pamokslus.

Pirmasis, kuris ryžosi parašyti ir atspausdinti lietuvišką knygą, buvo Mažųjį Lietuvos gyvenęs evangelikų tikybos dvasininkas Martynas Mažvydas. Jis, išleidamas "Catechismusą prasty szadei" tikriausiai tetroško supažindinti Lietuvos kaimo gyventojus su evangelikų tikėjimo pagrindais. Bet atspausdindamas šią knygą, jis ne tik pasitarnavo evangelikų tikybai, bet ir atliko labai reikšmingą darbą lietuvių tautai. Pirmojo knygos daly M. Mažvydas lietuviams suteikia galimybę siekti to, ko jau tėvai troško, tai yra, išmokyti skaityti ir rašyti. Ten atspausdinta abėcėlė dar yra visiškai netobula, raidės paskolintos iš dalies iš vokiečių, iš dalies iš lenkų kalbos. Bet ji yra pirmoji mūsų abėcėlė, tai yra pamatas, ant kurio pastatyta šių dienų lietuvių rašyba. Šita pirmoji katekizmo dalis, kurioje dar buvo ir silabizavimo mokslas, sudarė lyg pirmą lietuvišką elementorių, kuris mūsų liaudžiai davė galimybę išmokyti skaityti ir rašyti.

M. Mažvydo rašyba dar nėra tobula: vienoj vietoj tas pats žodis rašomas vienaip, o kitoj vietoj kitaip. Šitie trūkumai yra pilnai suprantami, nes juk Mažvydo laikais dar nebuvo jokių taisyklių ar gramatikų, ir nebuvo žinoma, kaip vienas ar kitas žodis taisyklingai turėtų būti rašomas.

Mums yra net sunku įsivaizduoti, su kokiais sunkumais susidūrė Mažvydas, išversdamas Lietuvos katekizmą į lietuvių kalbą ir jį paruošdamas spaudai. Mažvydas gi, išleidamas pirmą lietuvišką knygą, įrodė, kad lietuvių kalba galima ne tik kalbėti, bet ir rašyti.

Didelė pagarba ir padėka tenka M. Mažvydui, pirmosios lietuviškos knygos autoriui ir išleidėjui, kuris įžiebė lietuviško rašto kibirkstėlę ir pirmasis pradėjo rašyti lietuvių kalba.

kuris skelbiasi ir yra įpareigotas atlikti vieno svarbaus Lietuvos laisvinimo organo nario vaidmenį.

Kada gana, tai gana, anot Balučiui bei atitinkamų išvadų.

Dada gana, tai gana, anot Balučiūno. Jei konkrečių išvadų šiandien nepadarytume, jei nuodų nepašalintume iš mūsų politinio darbo lauko, jam grėsia didelės gangrenos pavojus. Pirmiausia jis nuves šunkelias patį ALTą, o su tuo būtų žalos lietuviškam reikalui — ALTo vyriausiam uždaviniumi.

2 psl. LAISVOJI LIETUVA

Martyno Mažvydo katekizmo reikšmė lietuvių tautai

V. Raišys, IX kl. mokinys

M. Mažvydui pirmuosius ledus pralaužus, milžiniškas šuolis pradėjo augti lietuviškų knygų skaičius. Pradžioje buvo tik evangelikų tikybos, todėl katalikai, matydami gresiantį protestantizmo pavojų Lietuvoje, savo ruožtu pradėjo leisti pirmąsias katalikiško turinio lietuviškas knygas. Kiek vėliau, pasirodė net ir grynės literatūros veikalai.

M. Mažvydo katekizmo reikšmė lietuvių tautai yra labai didelė, nes, jam išleidus pirmąją knygą, buvo pastebėta gimtąja kalba spaudos neturėjimo žala tautai, ir todėl vėliau buvo leidžiamos įvairaus turinio knygos, o su raštu kartu žengė ir priekį ir krašto kultūra.

Daugelis nutautusių lietuvių tik lietuviško rašto dėka buvo sugrąžinti į tikrąjį kelią. Priešpaudus metais lietuviškas raštas stiprino ir ugdė žmonių tautinę sąmonę, apsaugojo lietuvių tautą nuo pradžios. Dabar mums, esant tremtyje, lietuviškas raštas turi mus pakelti nuo kasdieninio gyvenimo, jį turim mylėti ir išlaikyti, kad jis nežūtų. Lietuviška knyga turi atstoti mums dabar prarastą tėvynę. Lietuviško rašto pagella mes nenutausim ir palaikysim lie tuvybę, ir kol nežus lietuviška knyga, tol nežus ir Lietuva.

Milžiniškus darbus atliko ir dar turi atlikti užrašytas lietuviškas žodis, kuriame pradžia davė Martynas Mažvydas.

Šia antrašte Europoje leidžiamame žurnale "ABN — Korrespondenz", 1954 m. dvigubam lapkričio — gruodžio mėn. nr., žurnalistas J. Gytis spausdina įdomų straipsnį, su kai kuriomis mintimis supažindinsime:

Kaip carų laikais, taip ir dabar, Lietuva Rusijai yra "rusiškas" langas į Baltijos jūrą, kurį šiandien dar pagrindžia ir strateginių požiūriu, nes per Lietuvą būna praranku pulti Skandinaviją, ir palengvintų žygį prieš Angliją ir Ameriką.

Rusai Lietuvą užpuolė ir jos gyventojus žudo, kraštą kolonizuoja, ruošiasi visiškai aneksijai. Lietuvių šimtus metų priešinosi imperialistinei rusų politikai. Jie 1831 ir 1863 metais net sukilo, bet buvo žiauriai numalinti ir po ko rusai net uždraudė lietuviams vartoti savą lotynų raidyną ir knygas, leido spausdinti tik rusų raidėmis — "graždankomis".

1917 — 1920 m. sovietų armija užplūdo Lietuvą, bet narsūs, jaunai atgimusios Lietuvos kariai, priešą nugalėjo.

Kai 1944 m. sovietai užėmė Lietuvą, lietuvių ten nepalūžo, bet kovojo ir dabar kruvinais, ginklu tebekovoja dėl savo teisių, dėl savo Tėvynės.

Biologiška taisyklė sako, kad žmogus yra labai patvari būtybė, kurią nėra lengva sunaikinti. Juo labiau sunku sunaikinti tautą. Todėl lietuvių ir tiki, kad nežūrint visų piktybių ir sunkybių, pagaliau bolševizmas bus sunaikintas ir Lietuva, kaip ir kitos Pabaltijo valstybės, atgaus savo laisvę.

Įdomus straipsnis baigiamas viltimi, kad vieningiau būtų jungiamasi į priešbolševikinę kovą per ABN organizaciją. A.

LIETUVIAI IR BOLŠEVIZMAS

Šia antrašte Europoje leidžiamame žurnale "ABN — Korrespondenz", 1954 m. dvigubam lapkričio — gruodžio mėn. nr., žurnalistas J. Gytis spausdina įdomų straipsnį, su kai kuriomis mintimis supažindinsime:

Kaip carų laikais, taip ir dabar, Lietuva Rusijai yra "rusiškas" langas į Baltijos jūrą, kurį šiandien dar pagrindžia ir strateginių požiūriu, nes per Lietuvą būna praranku pulti Skandinaviją, ir palengvintų žygį prieš Angliją ir Ameriką.

Rusai Lietuvą užpuolė ir jos gyventojus žudo, kraštą kolonizuoja, ruošiasi visiškai aneksijai. Lietuvių šimtus metų priešinosi imperialistinei rusų politikai. Jie 1831 ir 1863 metais net sukilo, bet buvo žiauriai numalinti ir po ko rusai net uždraudė lietuviams vartoti savą lotynų raidyną ir knygas, leido spausdinti tik rusų raidėmis — "graždankomis".

1917 — 1920 m. sovietų armija užplūdo Lietuvą, bet narsūs, jaunai atgimusios Lietuvos kariai, priešą nugalėjo.

Kai 1944 m. sovietai užėmė Lietuvą, lietuvių ten nepalūžo, bet kovojo ir dabar kruvinais, ginklu tebekovoja dėl savo teisių, dėl savo Tėvynės.

Biologiška taisyklė sako, kad žmogus yra labai patvari būtybė, kurią nėra lengva sunaikinti. Juo labiau sunku sunaikinti tautą. Todėl lietuvių ir tiki, kad nežūrint visų piktybių ir sunkybių, pagaliau bolševizmas bus sunaikintas ir Lietuva, kaip ir kitos Pabaltijo valstybės, atgaus savo laisvę.

Įdomus straipsnis baigiamas viltimi, kad vieningiau būtų jungiamasi į priešbolševikinę kovą per ABN organizaciją. A.

2 psl. LAISVOJI LIETUVA

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusel metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir talpina savo nuoti-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

LIETUVIŠKU KELIU

Savos politikos apžvalga

Rašo: Stp. Vykintas

AR PREL. M. KRUPAVIČIUS — VLIKO PIRMININKAS — IKI
GYVOS GALVOS?

Tikroji, žinoma, ne bolševikine prasme, demokratinė santvarka, net prezidentas konstitucijų yra apribojamas, kad jis neišvirstų į diktatorių. Jis renkamas kelioms kadencijoms, bet ne amžinai. Gi mūsų Vliko pirmininkas nuo 1945 mt. yra renkamas arti 10 kadencijų. Ar jis toks nepakeičiamas? Ne todėl. Jis renkamas todėl, kad Vliko statusas yra nuolat keičiamas pagal Vliko pirmininko užgaidas ir interesus. Ne Vliko pirmininkas tarnauja tautai ir statui, kaip savotiškai tremties konstitucijai, bet statusas tarnauja Vliko pirmininkui. Atviriav kalbant, statusas — a est moi. Jis yra tuščias popierius, kurį Vliko pirmininkas prirašo, kaip nori.

KODĖL P. ŽALKAUSKAS JŲ REMIA?

Kai kas tvirtina, kad dėl geros algos. Tai tik iš dalies tiesa. Juk liaudininkai, nors ir silpni, gal būt pajęgti jam ir Amerikoje pensiją suorganizuoti. Čia yra daugiau priežasčių. Svarbiausia, liaudininkai, kaip labiausiai susikėlę per karą, didelę jų dalis nuėjo su bolševikais dirbti, o pabėgę jų labai maža, neturėdami tremties užnugaro, apsisprendė drauti ir bandyti išsigelbėti nuo mirties stiprenio užuovėjoje. Be to, jei Vliko pirmininkas bus kitas, kažin, ar p. Žalcauskas atlaikys pozicijas.

NAUJAS MAURAS

Lietuviškiesiems krikščionys demokratams yra tuo laimingi, kad jie vis susiranda naujų maurų. Jų visų čia nemėnėsime, bet pakaks tik prisiminti buvusį ūkininkų partijos atstovą Vlike, buvusį LLKS atstovą M. Vlike, etc. Juos moka krikščionys demokratams iščiulpti ir numesti, kaip nereikalingą daiktą. Dabar tokiu krikščionių demokratų mauru pasidarė "Naujienos" ir "Keleivis". Jų pa-

KARDELIS NETEKO PUSIAUSVYROS

Atvira prisipažinusi, kad nemėgstu asmeninės polemikos. Ir būtų geriausia visai nekaltėti apie kol. J. Kardelio man padarytus priekaištus "N. L." 45 nr. 1954 m. lapkričio 17 d. strpsn. "Laukiame taikos". Bet p. Kardelis klaidina ir Kanados ir visus lietuvius, kurie skaito "N. L." Man norėtūsi tik tiek atitaisyti p. Kardelį: 1) man neteko niekad naudotis "cenzūrinėmis laisvėmis", nes ir "krūvinojo Smetonos" laikais mano straipsniai "Tautos Kelyje", "Aka demike" ir kitur cenzūros, net p. Kardelio "demokratinę cenzorių" buvo braukomi. Juo labiau nesinaudojau ta "laisve", kuria col. Kardelis naudojosi tik ką bolševikams Lietuvą okupavus; 2) p. Kardelis manęs negydė ir nežino mano sveikatos būklės. Viena, kas yra tikra, kad prieš 8 m. man susirgęs, nei col. Kardelis, nei jo, nei Vliko sluoksniai manęs "ne-

T. ŠIDIŠKIS IR HAŠEKO VIRŠININKAI

Atleis man col. Šidiškis, kad ji jo bylą Vlike pažūrėsiu ir humoristo akimis. Pasaulinio masto čekų humoristas Hašėkas viename

Šit statute buvo reikalaujama Vliko ir VT pirmininkus renkant 2/3 daugumos. Pirmininkas pamatė, kad 2/3 negaus ir 6 balsais prieš 4 pakeitė statutą ir išmetė 2/3 reikalavimą. Ar turėjo Vlika teisę ne 2/3 šį nuostatą pakeisti, kitas klausimas. Faktas, kad statusas yra tik priemonė diktatoriniams tikslams siekti.

Ne paslaptis, kad dėl Vliko pirmininko asmens ir Lietuvos Frontas pasitraukė. Jaunieji krikdemai nori matyti kitą Vliko pirmininką. Bet kol kas prel. M. Krupavičius nepasiduoda: senoji gvardija nei kapituluoja, nei pasiduoda. Taip Liudviko XIV laikai ir kartojasi: Vlikas — o'est moi.

Bendri ir asmeniniai ir partiniai interesai sutapo, kad du ligoniai vienas antrą paremdami gali išlalkyti ir save ir dvi partijas. Be abejo, politiškai ir tie du asmenys ir šios dvi partijos visuomet liks rivaliai. Bet prie bendro lovio abiem skanu tą patį kabinti, tik p. Žalcauskas laimingesnis, kad jis dar gauna ir šeimos priedą... Todėl, sprendžiant pagal senų žmonių pažūras, jis yra pirmasis, nes jis gauna didesnę algą už mon signora...

PUSIAUSVYROS

skelbti pamfletai prieš L. Nacionalistų partiją, prieš "LL" ir LAS vadovaujančius asmenis nėra versti kultūringos spaudos dėmesio. Mes netikėjome, kad žmogus, prisigėręs neapykantos, nusileistų iki tokio šmeižtų lygio, kokio nenauodojo ir urvinis žmogus. Bet, anot Voltaire, šmeižk ir meluok susilriesdamas, vis gal rasi už save kvailesnį, kuris patikės.

Kalbant iš esmės, p. Kardelis be reikalo verkšlėna, kad savi išėjo į opoziciją prieš savus: Lietuvos Frontas prieš Krikščionis demokratus. Juk ir Jonas Šimkus su gausybe liaudininkų išėjo prieš Kardelį. Ko gi col. dėl to nelieji krokodilo ašarų? O be to, ir tremtyje, buvęs liaudininkų Vliko narys B. Biel. išėjo prieš liaudininkų nevykusią politiką. Taigi, col. Kardeli, pirma apaštalaukite savo avidę, o paskui jau eikite su intrigomis į kitų lauką...

feljetone vaizduoja viršininką, kuris visuomet būdavo girtas kaip kiaulė (atleiskit už šį žodį, kurio nemėgstu viešumoje, bet iš litera-

Vasario 16 gimnazijos vaidmuo tremties gyvenime

M. Mansytė 6 kl. mokinė, Vokietijoje

Kiekvienos gimnazijos uždavinys yra išauklėti ir išmoksinti jaunimą: paruošti žmogų visuomeniniam gyvenimui, paruošti jį specialybei įsigyti, duoti bendrą išsilavinimą, supratimą. Gimnazija išauklėja žmogų tautiškai, visuomeniškai, paruošia jį šeimai. Tai viską gali duoti ne tik pati gimnazija, bet ir joje veikiančios atitinkamos organizacijos.

Mūsų gimnazija yra ypatingoji padėtyje. Tokia gimnazija, kaip Vasario 16-ta, yra tik viena pasaulyje. Tik šioje gimnazijoje pamokos dėstomos lietuvių kalba ir lietuviškoje, krikščioniškoje dvasioje. Tiesa, gal būt okupuotoj Lietuvoj ir dėstoma lietuviškai, bet jau ne lietuviška dvasia, o rusiška — komunistinė. Be to, Vasario 16-tosios gimnazija yra vienintelė, kuri išlaikoma aukomis.

Šitos tremties gimnazijos reikšmė yra labai didelė. Jos tikslas yra: išauklėti gerus lietuvius, išmoksinti ir duoti pagrindą specialybei įsigyti, paruošti lietuviškai visuomenei, kaip lituanistus, humanitarinių mokslų žmones, kurių kitos mokyklos negali duoti.

Esu įsitikinusi, kad Vasario 16-tos gimnazija yra gal pati didžiausia lietuviybės išlaikymo įstaiga. Tiesa, kad tautinio išauklėjimo užuomazga ir pagrindas yra šeima. Tačiau mokyklos ir gyvenimo bei aplinkos įtaka yra taip pat labai didelė. Geriausiai tai rodo pavyzdžiai, kur vaikai patriotiškiausių šeimų, patekę į svetimamokymą, pamažu, nežymiai nutolsta nuo lietuviškos dvasios papročių ir pagaliau kalbos. Dažniausiai tai įvyksta tada, kai tėvai užimti įvairiais darbais, negali atsidėti pilnu savo vaikų auklėjimu. O kai nelieka laudaus ir jaukaus šeimos židinio, tada jaunimo visas dėmesys nukrypsta

tūros žodžio neišbrauksi), ir jo padėjėja, kuris tik truputį išgėdavo. Bet žmonės, kurie bijojo viršininko, visuomet sakydavo: viršininkas tik truputį geria, bet padėjėjas visuomet vaikšto girtas, kaip kiaulė. Kartą įsivėlė juodu ir bylą ir teismas nusprendė, kadangi padėjėjas nusikaltimo metu buvo girtas, kaip kiaulė, tai jis neatsako už savo veiksmus ir jį iš-

PON. LUKOŠIUS AR P. BABICKAS?

Vlikas ilgai ieškojo kandidato į Madrido radijo lietuviškąjį naują organizuojamą skyrių. Šiai vietai buvo atradę puikiai mokančių ispaniškai, buvo siūlomas ir net numatytas rašytojas ir radijo "dėdė" Petras Babickas, dabar gyvenęs Brazilijoje ir mokąs ispanų, portugalų kalbas. Bet, deja, Vliko vadovams rūpi ne kvalifikacijos ir gabumai, bet partinis bilietas. Todėl prel. Krupavičius geriau pa-

L. RAUDONASIS

Be abejo, kad tai labai naudinga ir būtina institucija. Šalpos darbas reikalingas varyti ne tik per Balfą, bet visais kanalais. Gelbėti tautai nuo mirties vėsos jėgos mobilizuotos.

Tačiau LRK turėtų būti visų lietuvių institucija, bet ne Krikščionių demokratų filialė. Kadangi dabar mada visur kunigus iškelti priešakin, nors mes prieš kuni-

kitur. Todėl aš ir manau, kad Vasario 16-tosios gimnazija yra tas vienintelis lietuviškas laivelis, kuris mus išvežt stipriais patriotais iš svetimų jūrų.

Reikšminga ji ir tuo, kad parodo mūsų tautos susipratimą, veningumą. Mes esame įvairių konfesijų, atvykę iš įvairių vietovių ir šią gimnaziją. Mus remia viso pasaulio lietuviai, kurie mūsų nepažįsta. Mums ne tiek brangi ta jų vieno dolerio mėnesinė auka, kiek jų susipratimas ir aukos dvasia, nepamiršti atiduoti ir išsiųsti tą dolerį, žinant kiek mažai laiko turi net savo asmeniškams reikalingams.

Vasario 16-tos gimnazija vaidina mūsų tautai didelį vaidmenį ir svetimšalių tarpe. Į mus yra nukreiptos visos vokiečių akys. Jie mus stebi, kaip mes elgiamės, ką mokam, ką žinom, kiek turime tautinės savigarbos: Mes supažindiname svetimtaučius su savo gražiaisiais tautiniais šokiais, dainomis, literatūra, parodome jiems savo papročius. Mūsų sportininkai parodo, kad ir maža tauta, bet ir šioje srityje nesame atsilikę. Mes turime būti, ir iš dalies esame, lietuviškos kultūros paskleidėjai.

Nors gal ir nevisi mokiniai mūsų gimnazijoje yra darbštūs, gabūs ir pavyzdingi, tačiau yra ir šviesių žibūrėlių, kurie ateityje gali virsti didelėmis asmenybėmis, mokslo žmonėmis, menininkais, visuomenininkais. Gal jie įpramins tas dideles aukas, kurios aukojamos gimnazijos išlaikymui.

Duok Dieve, kad Vasario 16-tos gimnazijai pasisektų išauklėti naujų Basanavičių, Kudirkų, Maioronių, Pečkauskaičių! Hüttenfeld'as, 1954, gruodžio 5 d.; Vasario 16-ta Gimnazija.

teisingo, o viršininką, kuris tik truputį buvo gėręs, nubaudė. Deja, Vliko byloje įvyko atvirkščiai, padėjėjas, nors kaip džiovininkas, ir negali gerti, buvo nubautas už gėrimą, o kai kurie teisėjai, tiesa, Hašėkas apie teisėjus nieko nemini, ir viršininkai nors ir daugiausia geria, liko padėties viešpačiai. Sena vilko ir eriuo paka.

P. BABICKAS?

sirinko p. J. Lukošų, kuris Vokietijoje pasižymėjo smulkiais patarNAVIMais krikščionims demokrATams ir darbo nesugebėjimu atlikti. Kalbama, kad jis nemokąs ispaniškai, bet to nepatikrinau ir negalėčiau tvirtinti. Viena, kas aišku, rašytojas P. Babickas nepalyginti stipresnė propagandinė ir radiofoninė jėga, negu p. Lukošius.

KRYŽIUS

gus, kaip tokius, nieko prieš neturime, tai ir LRK pirmininku Vlikas paskyrė Vasario 16 d. gimnazijos kapelioną kun. L. Gronį. Tai dar vienas žingsnis krikščionių demokratų agresijos kelyje.

Pabrėžtina, kad LRK paskutiniu metu maža ką veikia ir, Vliko vadovų nuomone, jis turis merdėti neveiklumo bazėje. Palaiminti, kurie miega ant titulu.

"Ligoniai" prieš sveikuosius

Lendré Stumbras

Iš tiesų, lietuvių spaudoje tokių argumentų dažnai nepasitaikydavo, kaip jų pasitaikydavo praėjusiems metams baigiantis. O čempiono titulą čia bus laimėjęs mūsų brangus kolega J. Kardelis, Montrealio Nepriklausomos Lietuvos redaktorius. Lapkričio 17 d. jis paskelbė savo parašytą ved. straipsnį labai prasmingu vardu — "Laukiame taikos"...

Begindamas krupavičini Vlika, jis ten ginčijasi su visais. Jau ir Kardeliui išėina maždaug visi, kurie nepatenkinti esama padėtimi, verti skaldytojų vardo. Jam jau irgi visi "prieš vienybę ir taiką", išskyrus krupavičini Vliką su jo pirmininkais. Tikrai, jau pats laikas galvoti, ar neverta Kardelį pertraukti į "Elta", ten labai reikia tokių garbintojų.

Gražiausias ir stipriausias Kardelio argumentas yra apie žurnalistą Vykintą. Nieko nepasiskaidamas dėl Vykinto straipsnių ir juose iškeltų daugelį kartų labai rimtų kritiškų minčių apie galutinę suirutę mūsų "vadovaujančiuose veikniuose", Kardelis dėsto: "Bet p. Vykintą galima suprasti: jis ligonis, išsierzinęs ir netekęs pusiausvyros. Tą turėtų žinoti redaktoriai, kurie skelbia jo raštus..."

Argumentas, vertas čempiono titulo. Paskelbk oponentą esant ligoniu, išsierziniu su ir netekusiu pusiausvyros, — tai ir "laimėsi" byla.

Kad Vykintas nėra labai stiprios sveikatos ir metuzalio amžiaus gal nesulauks, tai teko girdėti. Kad jis būtų išsierzinęs dėl suirutės "vadovaujančiuose veikniuose", mes taip pat supratume. Toks ne jis vienas, tokių išsierziniusių jau yra tūkstančiai, ir greit bus dar daugiau.

Be nesąmonė kalbėti, kad Vykintas yra "netekęs pusiausvyros". Kokios pusiausvyros ir prieš ką? Kaip rimtas politinis organas, kru pavičinis Vlikas su p. Žalcausku seniau yra praradę bet kokią pusiausvyrą. Kardeliui, matyt, išrodo, kad kas prie tų apmokamų "laisvintojų" suirutės neprisiderina, tai tas pusiausvyros neišlaiko. Pusiausvyrą galima išlaikyti su tiesiu dalyku, bet kas gi ją išlaikys su galutinai nusvirusiu žemyn?

Nebent Kardelis, kuris vis jaučiasi sveikas. Ilgiausių jam metų. Kardelis suranda ir daugiau "ligonių". Ir daug blogesnių ligonių, kurių jis nebevadina išsierzinišiais. Tai jam jau tikro "blogio" ir "krikimo" reiškiniai. Pro juos jau tydomis nebegalima praieiti...

Kas tie sąmoningi "ligonys", kurie neša blogį ir krikimą? Kardelis išvardija net tris organizacijas: Lietuvos Atgimimo Sąjūdį, Lietuvos Rezistencinę Santarvę ir Lietuvos Frontą... Tas tris plačias organizacijas jis net pavadiną "opozicine koalicija". Galimas dalykas, kad jis čia labai daug ir neklysta. Faktai tokie, kad tų trijų organizacijų vadovybės Laisvės Komitetui New Yorke įteikė tolygius protestus, kai buvo sudaryta lietuvių delegacija atstovauti Pavergtose Jungtinėse Tautose. Kardeliui tai nelaukta ir keista opozicija...

Žiūrėkit, ligi kol prisigyveno. Pono Sidzikausko komitetas sudarė delegaciją "Lietuvai atstovauti" iš savo narių ir Vliko partijų. LAS, LRS ir LF atstovai į delegaciją nebuvo įleisti. Protestai ir visa kita nieko nepadėjo. Ir dabar išrodytu, kad šios organizacijos neturi teisės net savo nuoimones viešai pareikšti! Jei pareikšia, tai "blogio" reiškiniai. Tai sidzikauskinės ir krupavičinės "vienybės" ardymas, "opozicija", "krikdymas".

Toli nuėjo mūsų "sveikieji" žmonės...

Kas čia yra keisto? Tikrai labai daug.

Lietuvos rezistencijai atstovauti tarptautiniame forume pasisauvančio Vliko partijos ir ne mūsų sudarytas iš tų partijų narių vad. Lietuvos Laisvės Komitetas. Kardeliui tai normalus ir ne keistas reiškinys...

O kokia per dešimt metų buvo realioji padėtis dėl rezistencinio darbo? Nė viena iš tų partijų, kurios pasiskyrė delegatus Lietuvos rezistencijai atstovauti, nei vieno kraujo lašo, nei vargo, nei žymesnių lėšų, nei sunkesnių veiksmų prie Lietuvos rezistencijos nepriėdė. Visuomenės aukomis išlaikomos, jos smarkiai per dešimtmėį politikavo Pfullingene ir dabar Reutlingene. Tai ir viskas.

Narsių vyrų, kruvinių aukų, ryžto ir drąsos, energijos ir valios, — to viso, ko buvo privalu tikriesiems rezistencijos veiksmams, — per tą dešimtmėį parodė ir davė... kaip tik tos trys organizacijos, jų sambūrių nariai — iš LAS, iš LRS ir iš LF. Niekas daugiau!

Tai galima drąsiai tvirtinti, tai patvirtins ir istorija, kai ateis laikas stambmenas ir smulkmenas paskelbti.

O dabar yra taip, kad tos trys organizacijos, tos, kurios vienos pajėgė realiai dirbti ir aukotis tikroje rezistencijoje, yra iš "vadovaujančių veiknių" arba nušalintos, arba pačios išstojo, arba nepareikšė noro lįsti į partinę balą, kol bala liks bala. Jos dabar jau — "opozicija". Jų laikysena — jau "blogis" ir "krikimas". Tai jau ligonis, tai jau "pusiausvyros netekimas"...

Va, iki kokio įžūlumo prigyvenome. Ir Kardelis čia pat dar tvirtina, kad vienintelė viltis bepalkusi... Vlike ir Vykdomoje Taryboje. Tikrai tokias idomias mintis gali talpinti laikraštis, kur pats redaktorius jas parašo. Juk dešimtmečio praktika jau parodė, kad Kardelis visas viltis sudeadė į pačią beviltiškiausią vietą. Vlikas jokių vilčių neteikia, kad jis ką pataisyty. Mes daugelis tuo įsitikinome. Nustojome kvailų ir beprasmisčių vilčių. Bet už tai sustiprinome kitą tikėjimą:

Rezistencinės grupės turi tęsti savo darbą toliau. Jos turėtų suderinti savo veiklą. Tik jos tegalės patriotinėje lietuvių visuomenėje užsieniuose grąžinti viltį, kad prasmingas darbas yra reikalingas ir dar galimas.

MINISTERIO B. A. BALUČIO PAGERBIMAS CHICAGOJE

Praeitų metų gruodžio 29 dieną Del Prado viešbučio puosnioje salėje susirinko gražūs būrys min. B. A. Balučio draugų ir gerbėjų, paminėti jo amžiaus 75 metų sukaktį.

Paminėjimą organizavo ALT S-ga ir pravedė Dr. St. Bižis.

Nežiūrint visų dalyvių puikiuos nuotaikos ir nuosirdumo suaktininkui, minėjimas paliko kai kurių nevisai malonių prieskonių, prieskonių, kuriuos vertėtų pašalinti ateityje panašių minėjimų ar sukakčių progomis:

1) Sąmoningai, ar per neapsižiūrėjimą, Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis buvo nustumtas ir trečia vieta.

2) Daugelis kalbėtojų buvo pakviesti tarti žodį tik minėjimo metu, kas sudarė ir jiems ir klausytojams nevisada malonių išpūdį.

3) Sveikinimo telegramo nebuvo išvardinta visa eilė tautinių organizacijų, kurios su didžiausiu nuosirdumu būtų prisidėjusios prie sveikinimo B. A. Balučio.

Netikslumų buvo ir daugiau, visų nėra reikalo nei vardinti. Iškišimas Neo-Lithuanų atstovo į pirmą vietą, ir ypatingas jo pristatymas, režė ausį ne tik daugeliui senųjų, bet ir tremtinių. Tai tik smulkmenos, tačiau iš smulkmenų ir susideda visas gyvenimas.

Iš kalbėjusių ir sveikinusių J. M. B. A. Balutį, tenka išskirti J. J. Bačiūną ir adv. A. Lapinską. Pirmasis gana ilgoje ir išsamioje paskaitoje patiekė klausytojams visą eilę gilių ir vertingų minčių. Antrasis gi deklaravo trumpai, bet drūtai tautinių organizacijų ryžtą ir valią Lietuvos išlaisvinimo ir lietuviybės išlaikymo darbe.

Sporto gyvenime

MOTERYS SPORTE

Tik mažas nuostimis žmonių galvoja, jog moterys nėra sutvertos sportavimui. Bet kitokia nuomonė apie jas vyravo ankstesniais laikais, ypač pirmųjų Graikijos olimpinė žaidimų metais, kada moterims, net stebėti sporto varžybas nebuvo leidžiama. Pasakojama, kad drąsesnės moterys, kurios norėdavo patenkinti savo smalsumą, žiūrėdamos vyrų sporto rungtynių iš medžių viršūnių arba per stadiono sienų skylės, turėdavo užmokėti net gyvybėmis.

Po kiek laiko, toje pačioje Graikijoje, moterų sportavimas įgavo viešesnį pobūdį, joms ruošiant sporto žaidynes vad. Heraea, kurios buvo savotiški olimpiniai žaidimai, tik moterims. Tokios žaidynės būdavo ruošiamos graikų dievo Zeuso žmonos Hera garbei ir nuo jos vardo atsirado pats pavadinimas.

Neskaitant šio, bemaž legendarinio, moterų dalyvavimo sporte ankstyvaisiais Graikijos laikais, pirmoji pionierė moterų sporte buvo škotų karalienė Marija, kuri XVI šimtmetėje yra žaidusi golfą. Taip pat paminėtina sporto entuziastė yra, buvusi Anglijos karalienė (1702—1714) Ona, turėjusi didelį patraukimą į arklių lenktynes.

Didesnio masto moterų sporto varžybos dar ilgai negalėjusios surasti dalyvių, kadangi tada jokiu būdu niekas neįsivaizdavo muskulų ir moters kombinaciją. Net ir plaukimas atrodė tais laikais labai nemoteriškas ir viena prancūzė moteris apie jį rašė, jog tai yra vyriški pratimai, kurie ne tik gali pakenkti moterų grožiui, bet taip pat atimti joms ir grakštumą.

Viena iš pirmųjų pažymėtinų sportininkių Amerikoje yra buvusi Bostono mergaitė Eleonora Sears, nustebinusi abi lytis savųjų muskulų jėga, kuri pasireiškė tenise, golfe, plaukime, tolimųjų distancijų ėjime ir pan. Ji išvadavo moteris iš didelio tuolaikinio konservatizmo kiauto ir su naukinio pasenusias mintis apie ankstesnias teorijas, kalbančias prieš moters įsijungimą į sportą.

Bene didžiausią moterų sportininkę buvo Mildred (Babe) Didrikson Zaharias, žinoma kaip geriausia bet kada gyvenusi golfininkė Amerikoje. 1932 m. olimpinuose žaidimuose ji pagerino pasaulio rekordą šuolyje ir aukštį, tačiau jis teisėjų nebuvo užskaitytas, priskiriant jai II vietą. Po šių žaidimų Zaharias tapo profesionalė ir atsidavė vien tik golfui, kur ji pasiekė sunkiai įsivaizduojamą laimėjimą.

Iš plaukikių moterų tarpo išsiskyrė danė Ragnhild Hveger, kuri vienu metu buvo visų pasaulio plaukimo rekordų be vieno savininkė, amerikietė Helene Madison — laimėjusi 17 kartų Amerikos pirmenybes ir 1932 m. laimėjusi 2 olimpinis titulus; Ann Curtis — laimėjusi 31 Amerikos ir 1 olimpines pirmenybes. Toliųjų atstumų plaukime pažymėtina Florence Chardwick, kuri yra vienintelė plaukikė, perplaukusi anglų kanalą ir grįžusi atgal.

Lengvoje atletikoje pirmoji vieta priklausė olandei Blankers-Koen, kuri 1950 metais laimėjo 3 pirmąsias vietas Europos pirmenybėse, nežiūrint 32 metų amžiaus naštos. Per 1948 m. olimpinis žaidimus Londone ji laimėjo 100 metrų bėgime (11,9), 200 m (24,4), 80 m kliūtinį (11,2) ir kartu su kitomis bėgikėmis 400 m estafetę (47,5). Čia taip pat pažymėtina ir Lenkijoje gimusi ir dabar Amerikoje gyvenanti Stella (Walasiewicz) Walsh, kuri šiuo metu dar aktyviai dalyvauja visose varžybose. 1951 m., turėdama 40 metų amžiaus ji laimėjo Amerikos penkiakovės varžybas rekordine pasekme (1932 taškai).

Dabar moterys dalyvauja daugelyje sporto šakų, ir net tokiose, kurios ir vyrams atrodė per žiaurios, pav., lauko hockey. Taip pat ir imtynės susilaukė moterų susidomėjimo, nors daugiau čia rungtynės profesionalinis elementas. O žiūrovų tarpe moterys šiuo metu užima gana svarbią vietą ir tiesiog neįsivaizduojama, kokios būtų rungtynės be moterų stebėtojų eilės, kaip kad ankstyvaisiais Graikijos laikais.

Paskutinis dešimtmėtis moteris pastatė į gana aukštą sporto pakopą ir juo toliau juo labiau moterys sportininkės kopja aukštyn. Pavyzdžiui, jeigu paimsimės sovietus, pamatysime, jog jie turi išauginę specialią moterų sportininkių klasę, kuri bemaž prilygsta vyrams. Žinoma, dauguma tokių moterų vargu ar išlaiko savąjį grožį ir grakštumą. Tai daugiau sovietiškos aukos, kurios lyg robotai turi tarnauti saviesiems ponams, tenkinant jų norus.

Kaip ir kiekvienoje srityje, taip pat ir sporte juk turi būti saikas. Kazin, ar kas nors daug gėrisi, matydamas moterišką raumenų kalną, nežiūrint kokias pasekmes jis parodytų. Jeigu iš vyro yra reikalaujama daug muskulingos jėgos, tai materialiai tektų vis dėlto savo jėgas neįkinkyti ir jų pertempimo vežimą. Išlaikyti vidurį: patvarumas, grožis ir grakštumas turi materialiai būti vienintele svajone.

Edv. Šulaitis

Lietuviškojo Sporto Padangėje

Edvardas Šulaitis

"Kas kam, o alkanam duona terūpi", — kiek atsimenu, sako lietuviškas priežodis. Tad nenuostabu, jog šių eilučių autoriui, šiuo metu esančiam toliau nuo lietuviškojo sporto veikimo (ne širdimi, bet nuotoliu), prisėdina pakalbėti apie opiuosius mūsų sporto klausimus, kurie prašytę prašosi dienos šviesos.

Pereita vasara buvo penktoji iš eilės lietuviškojo veikimo vasara čia — JAV. Ji, kaip ir prieš ją buvusios, neku ypačingai nepasizymėjo. Kas liečia Chicago, kur teko lankytis ir pajusti sportines nuotaikas iš arti, ji sportu buvo šaltoka. Būrelis sportininkų kartą savaitėje susirinkdavo į sporto salę arba aikštę ir ten praleisdavo po kelias valandas. Tai buvo skiriama pasiruošimui Toronto varžyboms, kurioms sportinė vadovybė buvo nukreipusi visą savo energiją, taip, kad visi jos laukė, kaip gervė giedros.

Pagalai, atėjo ir praėjo ta šventė, kuri kai kurių buvo vadinama net "jaunimo demonstracija" ir kitais skambiais vardais. Po jos, kartu su šventės rungtynių aprašymais, spauda prasidėjo irgi savotiškas "sportas", bet tik žodžiais.

Tos "demonstracijos" rengėjai, nors irgi buvo nevisiškai patenkinti, pradėjo karą su opozicija, kuri jau nuo ankščiau vieną kitą nelabai švelnų žodį pasiūsdavo valdžios adresu.

Šios kovos auka, pagal naujausias žinias, tapo vienas iš FASK'o opozicijoje esančių ir jo neveiklumą keliančių žmonių — Jonas Šolūnas, kuris tapo diskvalifikuotas iš visų lietuvių sporto varžybų vienertiems metams. Diskvalifikavimą FASK'as motyvavo — "dėl nusizengimo sportinei drausmei ir etikai", neduodami jokių konkrečių paaiškinimų.

Tenka manyti, jog "nusizengimu" buvo laikyta šio sporto darbuotojo kritika, kuri turi būti tik pagirtina reiškinys. Nejaugi, mūsų sporto vadovybė nežinojo, jog pareiškimas savosios nuomonės nėra nusizengimas, nors ir ta nuomonė kam nors ir gana nemaloni būtų.

Norėtųsi, jog FASK'as šį reikalą plačiau paaiškintų spaudoje, kadangi jis nėra toks privatus dalykas. Ko gero, visiems tylin, susilauksime kitos panašios diskvalifikacijos, mėginusius prasizioti prieš vadovybę neveiklų ar apsilaidimą.

Taip pat dar valandėlei sustojant prie to nelemto žodinio karo, pamatysime, kad patys pozicijoje esantieji, šiame atvejuje — FASK'as, savo oponentams vartojama ne žodžius, bet kuolus.

FASK'o pirmininko redaguojamas "Naujienų" sporto skyrius (kur jis pasirašo kaip atsak. redaktorius), yra garsus "Tribūnos bokšteliu", iš kurio opozicija yra išvadinama tiesiog berniškais žodžiais, su arklischo humoro atspalviais. Idomu, ką mūsų sportui vadovaujantieji žmonės turi galvoje, taipindami panašius straipsnius?

Nejaugi FASK'o žmonės taip "sujaukėjo", jog mano, kad nekaltų žmonių diskvalifikavimu ar šmeižimu galės pagyvinti sportinį veikimą? Juk yra eibės visokių sporto reikalų, kuriais galėtų ir turėtų pasirūpinti.

Is lietuviu gyvenimo PASAULYJE

APIE TAI, KAIP BENDRUOMENĖ SUTVARKĖ KOLUMBIJOS LIETUVIUS

Šiandien Kolumbijoje priskaitoma per 40 lietuvių, kurie gyvena išsisklaidę po visą kraštą. Didesnės lietuvių grupės gyvena Bogotoje ir Medelline. Tačiau, nors ir maža lietuvių grupė, laike 5 metų spėjo pagarsėti nevienu be.

Prieš 5 metus pradėjo važiuoti pirmieji lietuviai tremtiniai įsikūrimui. Emigracijos reikalais rūpinosi Dr. S. Sirutis, dabartinis Lietuvos Konsulas Kolumbijai. Medelline, lietuvių įkūrimu rūpinosi kun. Tamošiusas. Jau pirmieji lietuviai Bogotoje kūrėsi labai gerai, nes visiems buvo parūpinti pakenčiamieji darbai. Medelline, kur kūrėsi daugiausiai be specialybės, intelektualai, perspektyvos nebuvo blogos. Keletas gavo gerų darbų. Pradžioje kolonija rodo didelį gyvumą. Intelektualai jungėsi į bendruomenę, ruošė minėjimus, chorus, stengėsi įeiti į kolumbiečių viešą kultūrinį gyvenimą. Tačiau, neilgai trukus, buvo pastebėta, kad kažkas trukdė lietuviui gauti geresnį darbą, kad lietuviai yra rūšiuojami ir gerus ir blogus. Ypač pajėgesni intelektualai buvo pradedami kompromituoti, ne tik prieš lietuvius, bet ir kolumbiečių tarpe. Dar pasidare aiškiau, kad viso to lietuvių vienybės ardy mo priešakyje atsistojo kun. Tamošiusas, kuris akiai pakluso vienai intrigantų lietuvių šeimai. Per trumpą laiką kolonijos gyvenimas pair. Neku rie lietuviai, dėl nesugyvenimo ir persekiojimų bangos, turėjo iš Medellino išvykti, o nekurie dideliais vargais, movė į kitus kraštus (žurnalistas A. Barčius).

Ir taip, per penkiuos metus, Medellino lietuvių kolonijos gyvenimas ifo, bendruomenės susirinkimais tuštėjo, tautinių švenčių minėjimai skystėjo. Ir štai, po penkių metų, kada į koloniją apsilankė vyskupas Brizgas, pamatė, šios lietuviškos nevienybės balansas. Vyskupas pats turėjo pajusti, kada ju priėmime, susirinkimuose, koncertuose, temate vos trečdali lietuvių veidų.

Šiandien, suvedant 5 metų lietuvių gyvenimo Kolumbijoje balansą, tenka rimtai pagalvoti, kur norima tuo keliu nueiti. Nors Medelline oficialiai veikia lietuvių bendruomenė, nors ir yra tariama valdyba, tačiau du trečdaliai lietuvių iš lietuviško gyvenimo išsijungė. Argi mažoje kolonijoje, kur tenka dirbti vienybės darba, galima visą bendruomenę paversti Krikščionių Demokratų partijos skyriumi? Ar tik p. J. Tortoraitis gali būti bendruomenės vadu? Juk kolonijos lietuvių tarpe yra įvairių partijų žmonių. Tad kodėl turi būtina krikščionys demokratai, kurių tėra tik keletas asmenų, primesti savo "valdžią" visiems! O kas įvyks, jei ir kitų partijų žmonės, lygiai kaip krikščionių demokratų grupelė, pabandys įsteigti ir savo partijas? Juk visą koloniją tesudaro vos 100 lietuvių, įskaitant ir vaikus. Ar dėl to nenukenčia lietuvių tautos interesai?

teresai?

Prieš kiek laiko ir Bogotos lietuvių kolonijoje atsirado keletas lietuvių, kurie buvo pasišovę įsteigti krikdemų partijos grupelę, bet lietuviai tam griežtai pasipriešino. Tačiau, matyt, "slaptai" tokia grupelė įsisteigė. Kas neša atsakomybę už suardymą darnios lietuviškos bendruomenės? — Ar krikščionių demokratų partijai tik rūpi, kad pasaulyje gyvuočių partijos grupelės, ar tautos interesai? Kolumbijos lietuviai yra priversti galvoti, kad Krikščionių Demokratų partijai lietuvių ir tautos interesai visai nerūpi. Ką galėtų pasakyti Krikščionių Demokratų partija dėl kun. Tamošiuso, kuris savo leidžiamame laikraštyje "Kolumbijos lietuviai", aprašydamas Lietuvos Konsulo sutikimą Medelline, paskelbė jį sutikusiu lietuvių pavardes su jų Lietuvoje turėtais tarnybiniais titulais? Paminėjo keletą pavardžių, pridėdamas "buvęs saugumo valdininkas — viršininkas". Kam jis taja žinia patarnavo? Aišku, tik mūsų valstybės užgrobikams bolševikams. Ar tai tokie, kurie dirba mūsų tautai kenksmingą darbą, gali vadovauti mūsų lietuviškai bendruomenei?

Tai toks yra skaudus penkių metų lietuviško gyvenimo Kolumbijoje balansas. Tačiau, kaip jau atrodė, šeštaisiais lietuviško gyvenimo Kolumbijoje metais, tikriems lietuviams kantrybės pritrūks. Bendromis lietuviškomis jėgomis teks suvaldyti tuos, kurie nežino, kur panaudoti savo partiją.

PORTLANDAS, ORE

Portlandas, savo didumu antiras Amerikos šiaurės vakaruose (einantis po Seattle, Wash.), turi būrelį senųjų lietuvių ir naujųjų — tremtinių. Perkeliavę visą Amerikos kontinentą, lietuviai šį rožių miestą pasirinko dėl jo švelnaus klimato ir gerų gyvenimo sąlygų.

Per trumpą laiką beveik visos tremtinių šeimos turi išsigijusios namus ir savo likimu yra patenkintos.

Portlande ryškiausia asmenybė lietuvių tarpe yra prof. Vladas Juodeika, kuris dėsto politinius mokslus Portlando universitete. Jo žmona taip pat mokytoja vienoje Portlando mokykloje. Jų dukra Ingrida, iki šioliai studijuoja Portlande, rugsėjo mėnesį išvyko į Muncheną — Vokietiją, kur tęs toliau savo studijas. Jų sūnus bebaigiąs tarnybą JAV jūrininkų eilėse, o vėliau irgi numatėms vyksti studijuoti Vokietijon.

Portlande gerai žinoma ir Steponavičiūtės aktyviai reikišias vietos lietuviškoje veikloje, priklausydamos vyčių kuopai ir tautinių šokių grupei. Irena yra pasiryžusi tapti gail. sesele, kuria jau 2 metai mokosi, o jaunesnioji — Zina, dar baigia vidurinę mokyklą.

Jurgis ir Teklė Murauskai portlandiečių tarpe, taip pat yra minimi. Jie neseniai persikėlė į gražius namus su dideliu sodu, kuogali prieš kitus savo tautiečius tikrai pasididžiuoti. Savo sodo vaisiais ir iš jų padarytu vynu jie maloniai pavaišina kiekvieną svečių, kurių nemaža čia apsilanko. Jų dukra Alė dirba Portlando ligoninėje.

Kiti lietuviai: Karpavičių, Mendekių, Garuolių ir kitų šeimos gana gražiai įsikūrė, tik apie juos visus šiame trumpame straipsnyje šį kartą negalima plačiau aprašyti.

Portlande gyvena ir kan. kun.

dr. Pijus Aleksa, kuris paskutiniu metu truputį negaluoja. Taip pat čia yra įsikūręs ir kun. P. Baltrušas, o kun. A. Valiūška, prieš kiek laiko atvykęs iš Seattle miesto, vėl pakėlė sparnus ir pasuko dar toliau į pietus.

Edv. Š.

FORT LEWIS, WASH.

Bernardas Brazaitis iš Detroito atliekantis karinę prievolę JAV armijoje Fort Lewis kariuomenės stovykloje, turėjo mėnesį užtruktusias atostogas, kurias praleido pas savo namiškius Detroite.

Jis jau pusantrų metų čia tarnauja 195 lauko artilerijos batalijone, kuris paskutiniu metu yra įjungtas į 71 diviziją, vyriausią būstinę turinčią Fort Richerdson, Alaskoje.

Lietuviai kareiviai, atvykiantys į Fort Lewis ilgesniam apsigyvenimui ar tik pravažiuojantieji — yra prašomi susisiekti su Edvardu Šulaičiu, Co. E. 9 Regt. 2 nd Division, (Main) Fort Lewis.

Fort Lewis stovyklą atvyko garsioji II Div., 4 metus praleidusi Korėjoje. Ji yra dalyvavusi Korėjos kare, kurio metu apie trečiadalis divizijos kareivių prarado gyvybes. Spalių 10 d. čia įvyko paradas, per kurį oficialiai buvo padarytas dviejų divizijų — ankščiau stovėjusių 44 div., naująja 2 div. pasikeitimas. Tą pačią dieną 44 div. buvo panaikinta.

E. Š.

KANADA

MONTREALYJE

Keliolika metų vykęs organizacijų trynimasis ir senųjų ateivių su tremtiniais nesugyvenimas, visuomeninės veiklos prasme, atrodė, pasiekė susitarimo ir ateitis blaivė...

Gruodžio 18 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje buvo suauktas visų lietuviškųjų organizacijų atstovų susirinkimas, aptarti Vasario 16 d. minėjimui, kad išven... paralelinu, kuris buvo įvykęs šiais 1954 metais, kuomet buvo surengta du atskiri minėjimai ir išneštos visuomenės vardu rezoliucijos, pasiūstos valdžios atstovams.

Šis organizacijų atstovų susirinkimas buvo suauktas tarpinin kauptant Aušros Vartų parapijos klebonui kun. M. Kubiliui ir Šv. Kazimiero parapijos klebonui kn. J. Bobinui.

Susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 30 asmenų, nutarė: Vasario 16 d. minėjimą daryti kartu. Tam reikalui išrinktas bendras komitetas iš 10 asmenų.

Po to, einant antruoju dienotvarkės punktu, buvo pradėta tartis dėl vispusiško sugyvenimo. Priėta susitarimo, kad KLT įsijungia į KLB-ę, pradedant naujais Montrelio Apylinkės Tarybos rinkimais, iš kurios bus renkama Apylinkės Valdyba.

Iš to daroma išvada, kad ateityje visi buvę nesklundamai bus pašalinti ir gyvenimas pradės eiti gera vaga.

Šitas reiškinys duoda daug gerų perspektyvų į ateitį... Tebūna jis pavyzdžiu visur ir visiems.

Y.

Kas nuosirdžiai trokšta Tėvynei naudoti, Tas remia ir žygius "Laisvesios Lietuvos".

4 psl. LAISVOJI LIETUVA

Jonas Kanis

MALONIAI KVIECIA ATSLANKTTI

ir PAMATYTI

100% VIRGINIA VILNOS,

DVIGUBAI AUSTOS — LABAI

STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvelyklų

darbo:

PACE SETTER tik už \$55 iki \$65

PHOENIX tik už \$65 iki \$78.50

BOTANY "500" tik už \$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už \$100 iki \$140

BEN STAR

KRAUTUVĖJE

DIDELIS PASIRINKIMAS. PASKUTINĖS MADOS VYRAMS IR MOTERIMS GRAŽIŲ ROBU.

20 savaičių išmokėjimui be procentų!

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. Yards 7-3900

J ir P JOKUBKA LAIKRODŽIŲ, BRANGENYBIŲ, RADIO IR TELEVIZIJOS KRAUTUVĖ

(Buv. Kass-Kasakausko krautuvė)

1. Sužieduotųjų ir vedybinių deimantiniai žiedai, 2. Laikrodžiai, 3. Sidabro peilių, šaukučių ir šaukštų komplektai, 4. Foto aparatai, 5. Piniginės, 6. Zenith, Dumont ir Bulavo radijas, 7. Televizijos ir radio lemputės, 8. Žaislai ir rašymo reikmenys. Elektriniai indai.

Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas.

4102 Archer Ave., Chicago 32, Ill., Telef.: LAf. 3-8617.

Gyvenimo faktai

KĖSTUTIS GARDINAS LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGA

savo nariams išsiuntinėjo gausios, įdomios medžiagos, viso 16 lapų.

Iš jų paaiškėjo, kad LŽS-gos sąrašuose yra 161 narys. Daugiausia JAV-se — 103, Kanadoje — 9, Argentinoje — 4, Brazilijoje — 6, Urugvajuje — 2, Kolumbijoje — 2, Australijoje — 8, Anglijoje — 11. Vakarų Vokietijoje — 9, Prancūzijoje — 7, Italijoje, Švedijoje ir Šveicarijoje po 1. Drauge duoti visų narių pilni adresai.

Eilė aktyvių žurnalistų šiuo metu dar nepriklauso Sąjungai. Sąrašuose yra asmenų, kurie paskutiniu metu nereiškia reikiamo aktyvumo ir, net su Sąjunga nepalaiko pageidaujamo ryšio.

1955 m. vasario mėn. baigiasi dabartinė LŽS kadencija. Iki to laiko, manoma, narių sąrašai kiek pasikeis.

Dabartinė valdyba klausia narių, iš kur rinkti sekantiems metams vadovus: iš New Yorko, Chicagos, Los Angeles ar Bostono. (Kitur yra per mažai narių, kad būtų galima statyti kandidatus). (lg.)

JAV-se 17 milijonų šeimų lanko apie 22½ milijono šunų. Jiem per metus išleidžiama apie 200 milijonų dol. maistui ir apie 7 milijonus dol. mediciniškai priežiūrai. Šunų prieauglis JAV-se, palyginus su žmonių prieaugliu, yra 4 kartus didesnis.

Amerikoje nepaprastai kyla oro aušintuvų pramonė. Pv., 1952 met. tebuvo parduota 15.000 oro aušintuvų (air conditioning), 1953 mt. — 50.000, 1954 — 100.000, ir 1956 numatoma parduoti netoli 1.000.000. Tai privatiems namams įmonėms skaičiai taip atrodo: 1952 mt. 412.000 vienetų; 1953 mt. 900.000 "

1954 mt. 1.200.000 " 1956 mt. numatoma parduoti 2.300.000. Šitai skelbia žurnalas "Appliance Manufacturer".

Atrodo, neilgai trukus dauguma butų turės oro aušintuvus ir dirbs malonios temperatūros darbovietėse, kad ir didžiausių karščių metu.

Tiktai Amerikoje! Tiktai didieji moka atleisti. Akmenimis metoma į gerus vaišius vedančius medžius.

Dauguma dirbančiųjų pasakoja apie savo apkiatusį ir netikusį vedėją, bet jeigu jis būtų aktyvesnis — jie jau būtų atleisti iš darbo.

Iš amerikiečių unijų raštų. Paskutiniu metu daug rašoma, esą, rūkymas sukelia baisiąją vėžio ligą. Šią versiją palaikantieji motyvuoja taip:

1. Ligos istorijos rodo, kad ilgąs rūkymas yra būtinas plaučių vėžiui.
2. Prieš 35 metus plaučių vėžys buvo labai retas atsitikimas.
3. Paskutiniiais 35 metais cigarečių suvartojimas pakilo 450%.
4. Rūkalų medžiagos iššaukia vėžį pelių odoje, kas paaiškėjo po ilgų bandymų.
5. Cigarų ir pypkių rūkymas koncentruoja dūmus burnoje ir gerklėje. Tuo būdu rūkantieji turi mažiau vėžio apsedimų plaučiuose, bet užtai daugiau gerklėje ir burnoje.

Tabako pramonininkai meta didelius pinigus, norėdami užspusti tas versijas. Tatai jiems kainuoja labai daug, bet rūkymas vistiek sumažėjęs. Yra amerikiečių, tabako kompanijoms iškelusių didelių ieškinius už jų sveikatos ilgąmėgį gadinimą..

Langholm kalėjimo (Švedijoje) kaliniai parašė savo viršinkams prašymą, kad jų nėkankintų iš kitos gatvės pusės sklindanti

27 metai patyrimo siuivime

1. Pigiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau, pataisau ir persiuvu pagal Jūsų skonį.
2. Plauuu ir prosinu baltinius.
3. Už mažą atlyginimą išnuo muoju pasiskaityti knygas.

MARTYNAS VIDRA,

3541 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telef.: YArD 7-6035

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

yra galimas tik tada, kai naujų prekių užpirkimas vykdomas pagal tam tikrą planą. Tokį paslaptingą planą žino ir sėkmingai jį praktikuoja LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

JOSEPH DRY GOODS STORE

3218 So. Halsted St.

DIDELIS PASIRINKIMAS vyrams s, moterims ir vaikams drabužių ir baltinių, NAMAMS REIKMENŲ, antklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir visa kita Jūs pirkite PIGIAU, NEGU KUR KITUR.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Kviečia visus į bendrą lietuviybės darbą

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis be ndram lietuviybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVIYBĖS SLA VAJUS, pra sidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite šia proga.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra prankiausia pigiausia ir tikriausia — su jungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės Jums ir Jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti at skiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS

307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

Eik Sigute, eik sesele!
Jei išalkus — užsikąsi,
Jei ištroškus — atsigersi.

EIK Į SILVER POINT INN

3517 So. Halsted St.

ĮVAIRI kepta ir virta UŽKAND A, žuvis, silkutės. VOKIŠKAS ALUS iš statinių ir kitokie TAURŪS GĖRIMAI. SAVAITGALIAIS ŠOKIŲ MUZIKA. MANDAGUS ir draugiškas patar navimas pačių savininkų. Stepo ir Prano Guobijų.

džazo muzika. Jie, esą, nuteisti sunkiesiems darbams, bet ne kančiomams..

JAV-se nuo nelaimingų atsitikimų kas met, iš 100.000 žmonių, žūsta apie 60. Pavojingiausi darbai yra šie: kasyklų (dirba daug lietuvių), alyvos, žibalo pramonė (107 mirtys iš 100.000); statybos darbai (81) ir kt.

Nors dar visai tikrų vaistų prieš nuplikimą neatrasta, bet Amerikos vaistininčių žurnalas N.A.R.D. rašo, kad daktarai, tėvas ir sūnus Robinson iš Baltimorės, atsitiktinai atrado labai puikius vaistus prieš nelaimę plaukų slinkimui. — Pagrinde yra benzyl benzoate. Iš 40 atvejų 36 davė puikius rezultatus. Bandymai daromi toliau.

Tikėkime, gal bus atominis laimėjimų amžius ir silpnaplaukiams

Amerikoje plačiai paplitęs, bausių niežėjimą sukeliantis, gražiai atrodantis augalėlis, vadinamas "Poison ivy". Nuo jo kasmet nemaloniai apsinuodija ir daug lietuvių. Dabar skelbiama, kad Cincinnati universiteto medicinos profesorai Dr. L. Goldman ir Dr. R. H. Preston atrado "Hydrocortizone", labai pagelbstantį toje būdoje.

Vaistas dar negaminamas masiniais.

Chicagos kepėjų žurnalas ("Chicago Retail Baker") iš kažkur ištraukė seną dokumentą, kur, be kitko, rašoma: "Tarnautojas, ataras sėdintis ar kulintis, jeigu jis tikrai yra miręs, tuoj pat nus-toja teisės į uždarbį".

Iki šiol daugumoje Europos traukinių buvo pirma, antra ir trečia klasė. Amerikiečių žurnale "Modern Railroads" žiniomis, beveik visos Europos traukiniai nuo 1956 mt. teturės 1 ir 2 klases. Jos bus gana prabangios. Tik Italija, Ispanija ir Portugalija vėluosis su minėtais pakaitimais.

Kas linki Tėvynei, kad būtų laisva.

Tą myli ir lanko "Laisvoji Lietuva"

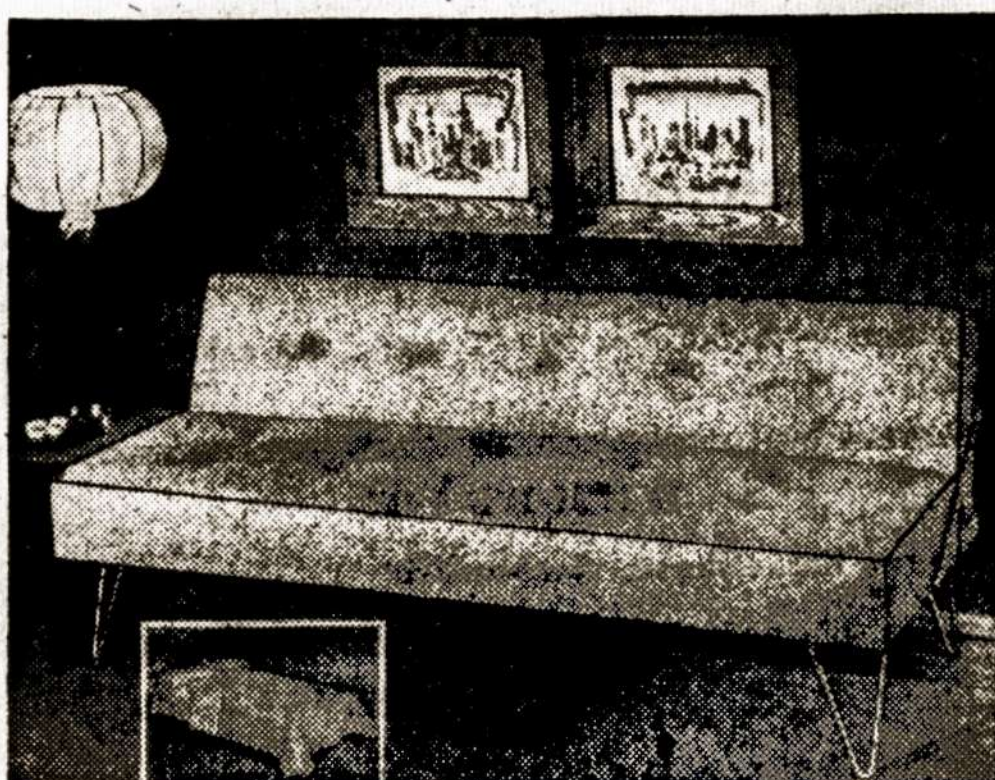
MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS,

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės). Darbas atliekamas labai švarioji kirpyklos patalpoje ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos šimos. Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Seštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro. Prečiadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

Moderniausias baldus, naujausias televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirkite pigiau (paveiks matomas setas tik \$39.95) ir lengvesnėmis išsimokėjimo sąlygomis

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-t' St.). Tel.: SEeley 3-4711

Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

MAISTAS, ALUS, VYNAS

Jay-Garden Market

SAVIN: MARY SIMS
18434 Joy Rd., prie Southfield,
Detroit 28, Mich.

Telef.: -Krautuvės Buto:
VE 5-8755 WE 3-6702

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ

DANA

yra didelis pasirinkimas: įv. u gintare gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, valku ir moteriškų drabužių

A. IR D. PAREIGIAI, SAV.
1445 So. 49 Av., Cicero 50, Ill.
Tel.: To 3-6591

Kas Valgo Bruno Duoną

Visad žydi Kaip Aegona LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV BRUNO MACIANSKAS

4339 So. Lithuanica Ave.

Telef.: Cliffsid 4-6376

IŠ TOLI AR IŠ ARTI, PIGIAI PERKRAUSTAU

BALDUS IR ĮVAIRIUS
DAIKTUS.

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

Antanas Vilimas

3415 So. Lituania Ave.

Telef.: FRontier 6-1882.

Pervežu baldus

PIGIAI IR SAUGIAI

VIETOJE IR IŠ TOLIAU
Puri naują didelį
sunkvežimį ir apdraudas
KOSTAS EIDUKONIS

6930 So. Talman — Chicago 29
Telef.: GRovehill 6-7096

JAUKIAI

PRALEISI

VAKARĄ

CICERO UZEIGOJE

LITUANICA

pas TADĄ KAZIMIERAITĮ
Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų:
4920 West 14th Str., Cicero 50,
Illinois Telef.: TOWnhall 3-9601

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SAŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU ĮRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAilbrook 5-9209

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR
BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išsi-mokėjimui be nuošimčių!
Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Firmad. ir ket-rtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val Kalbame lietuviškai.

HARDWARE-WALLPAPER-PAINT

Sporto įrankiai, stiklo gaminiai ir langams stiklai, dažai, sienoms popierius, vandentiekiai ir elektros įrengimams reikmenys, indai.

KA PAKLAUSI — VISKĄ GAUSI IR NEAPSIGAUŠI KALBU LIETUVIŠKAI, MĖGSTU LIETUVIUS IR MANE LIETUVIAI MĖGSTA.

CHARLES GOLDMAN,
3303 So. Halsted St.,

Telefonas: YArds 7-2222,
Chicago 8, Illinois.

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

KARČIAMA RUŽAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park
Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Telef.: VIRginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mė-gėjų darbus. Aprūpina gera filmine medžiaga.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transminijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

M. ČESAS & A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT

Telef. Dirbtuvės SEeley 3-2146

Namų KENwood 8-3092

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie ĮVAIRIAS APDRAUDAS. Kreipkitės į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga. 4605 — 07 So. Hermitage Ave. Telef.: YArds 7-1741 ir 7-1742, arba — 4330 — So. California Ave. Telef.: LA 3-0446.

Koplyčiose veikia moderniški oro keitimo įrenginiai

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. REPUBLIC 7-1218
2314 W. 23rd Pl. VIRGINIA 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULLMAN 5-1270

LIQDĖSIO VALANDŲ

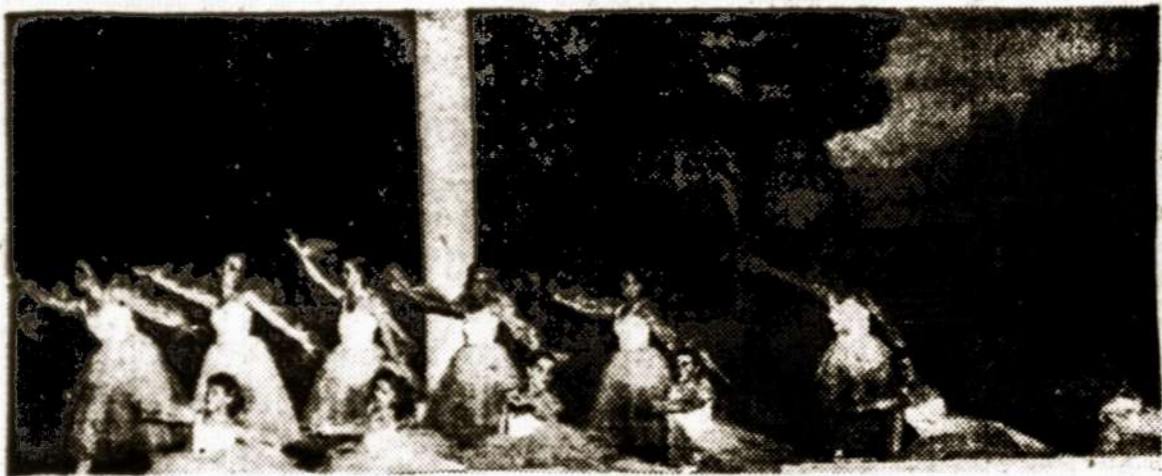
MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8606 — 7-5601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau Jūsų namų.

Baletmeisteris Simas Velbasius ir jo baletu trupė persikelia Detroito koncertui, kurs įvyks š. m. sausio 29 d. 7 val. vak. Ukrainiečių salėje, 4655 Martin Ave.

Baletm. Simo Velbasio trupės balerinos yra sėkmingai koncertavusios Toronte, Clevelande, Chicagoje ir kitose lietuviškoje kolonijose. Š. m. sausio 29 d. jos koncertuos Detroito, Ukrainiečių salėje, 4655 Martin Ave.

Vadovas į sveikatą

Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga

BŪKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbi svikatos išlaikymo dėsni: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Jos kaina tik 2 doleriai su prisituntmu. Tuojau užsakykite. Antra laida, iliustruota daugeliu atvaizdu.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS,

3241 W. 66th Place, Chicago 29, Ill.
Telefonas: REpublic 7-7868.

Jonas Karvelis

3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: YArD 7-0677.
Didžiausias pasirinkimas: siuvenų masmų, Radio aparatų, Įvairių sveicatūku laikrodžių, Įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

Kam sukti galvą dėl kasdieninio maisto ar svečių stalo,

UŽEIK Į
JUOZO KUTAUSKO

MAISTO KRAUTUVĖ

710 West 33 Street

Ten rasi viską, kas yra geriausia ir skaniausia: vokiškos TEAWURST, LANDJAEGER, švieži kiaušiniai, kudugiais rūkyti lašiniai ir namų darbo lietuviškos dešros.

SVEŽIAS IR SVEIKAS

MAISTAS

Lietuviškos, vokiškos ir vietinės dešros, importuoti ir vietiniai delikatesai ir visa, kas reikalinga ir skaniausia Tamstų kasdieniam bei švenčių stalui, gaunama

PIMPĖS ir VIRPŠOS

KRAUTUVĖJE

4501 So. Fairfield Av., telef.: LA 3-0245

Birutės saldainiai jau Chicagoj

1 - no svaro šokoladinis mišinys kaštuoja visur \$2.70; 2 svaru — \$5.20. Norintieji pasivašinti ir savo svečius pavašinti BIRUTĖS saldainiais Kalėdų ir Naujųjų Metų šventėse, o taip pat šeimyninių iškilnių: vestuvių, krikštynų, vardinų ir kitomis progomis, tebūnie ant Jūsų stalo BIRUTĖS saldainiai.

Reikalaukite jų artimiausioje lietuvių maisto produktų krautuvėje.

Tokių Jūsų apylinkėje nėsant, kreipkitės betarpiu į BALTIC CO., BIRUTĖS Saldainių Fabriko Generalinę Atstovybę:

D. JURJONAS & CO., INC.

3524 So. Halsted St., Chicago 9, Illinois
Telef.: BI-shop 7-3371.

Krautuvė savininkai prašomi BIRUTĖS saldainiais apsirūpinti iš anksto, prieš šventes.

KĄ JIE DIRBA

Chicago Savings & Loan Association, 6234 So. Western Ave., Chicago, kurio prezidentu yra — John Pakel, švėsdamas 30 metų savo veiklos sukaktį, švenčių proga įteikė Albinui Dzirvonui, Balfo reikalų vedėjui, \$100.00 auką lietuvių šalpos reikalams.

Antanas Vilimas, persikėlė į naują butą 3415 Lituania Ave., tel.: FR 6-1882. Jis turi perkraustymą baldų ir daiktų.

Brenius Macianskas, praplėdė savo kepyklą (Bruno Bakery, 3339 Lituania Ave.), perdirbdamas kepimo krosnis ir kitus įrengimus bei krautuvę.

Kazys Kriaučiūnas, senosios kartos veikėjas ir laikraščiu bendradarbis (gyv. Daynard Drive, Canton, Conn), išvažiavo poilsiu ir susveikėti į Floridą. — Grįš kovo mėnesį. Prieš kelerius metus K. B. Kriaučiūnas išleido eilėraščių rinkinį.

Dail. Adomas Varnas, gavėnis metu numatęs suruošti savo darbų apžvalginę parodą, kurioje numatoma išstatyti per 100 kūrinių.

Domas Penikas, leidyklos "Vagos" atstovas (gyv. New Yorke), dienai buvo užsukęs Čikagoje ir aplankė "Laisvosios Lietuvos" redakciją. D. Penikas Vokietijoje buvo "Mūsų Kelio" ir Amerikoje "Kario" redaktoriaus.

Bronė Dišenė — Dišis, gimusi Amerikoje ir dirbanti Roosevelt baldų krautuvėje (2310 W. Roosevelt Rd.) raštinėje ir, kartu, padeda tvarkyti įmokėjimo terminus. Nors gimusi Amerikoje ir Lietuvos nemačiusi, bet apie tėvų gimtuosius Pamituvius ir Eržvilką labai mėgsta papasakoti ir, apskritai, Lietuva įdomiausi.

Zefyras Slivinskas, prieš kurį laiką vadovavęs lietuviškai radijo programai "Bangą" (šiuo metu "Draugo"), nusipirko svetainę (1248 W. 59 St.).

Lietuvių Balso radijo koncertas įvyks 1955 mt. kovo 6 d. įvairia, įdomia programa. — Koncertas įvyks Kimbal salėje (prie Jackson ir Wabash). Po koncerto bus bankietas Ontario House restorane (158 E. Ontario St.).

Skautai pas Tris Karalius Sausio 9 d. 2:30 val. Lietuvių Auditorijoje Chicago skautų, -čių Tuntai stato V. Frankienės parašytą vaidinimą "Užburtos Gėlės". Veikalą režisuoja sktn. Grigaliūnienė. Vaikai į vaidinimą bus leidžiami veltui. Ten pat atvyks Trys Karaliai ir bus veltui dalinamos dovanos.

V. Vijeikis sutiko, parūpinti dovanų, kurios bus veltui dalinamos visiems vaikams, atvykusiems ir sausio 9 d. 2:30 val. Lietuvių Auditorijoje skautų, -čių rengiamą vaidinimą "Užburtos Gėlės".

Sveikinimai iš Kalifornijos bus girdėti ketvirtadienį, sausio 6 d. per Povilo Šaltimiero radiją 8 val. vakare. Sveikins dauguma veikėjų ir šiaip asmenų, savo pažįstamus, gimines, kultūrininkus, rašytojus ir kitus. Sveikinimai įkalbėti į plokšteles.

Bankininkas Jonas Kazanauskas, sausio 2 d. minėjo vadovaujamos — Mutual Federal Savings and Loan Association — bendrovės 50 metų sukaktį.

DĖMESIO!

Čikagos lietuviškajai visuomenei:

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Čikagos skyrius ruošia

TRADICINIŲ BALIŲ,

kuris įvyks 1955 mt. sausio 15 d. (šeštadienį) Marine Bollroom patalpose, 4711 W. Madison Str.

Programoje dalyvauja solistės:

M. Kripkauskienė ir akomponuojant
R. Maslenkienė, G. Aleksūnaitel.

Šokiams greja padidinto sąstato Br. Jonušo orkestras. Pradžia 7 val. 30 min. vakare. Pelnas skiriamas stipendijų ir šalpos fondui.

DETROIT, MICH.

LAS Detroito skyrius š. m. sausio 29 d. Ukrainiečių salėje (4655 Martin Ave.) rengia vakarą su įdomia programa, šokiais ir gausiomis vaišėmis.

Programą išpildys pakviesta baletmeisterio Simo Velbasio baletu trupė, susilaukusi visuotino įvertinimo ir daug šiltų atsiliepimų.

Ta proga, Detroitą žada aplankyti būrys čekagiškių.

Ministerio B. A. Balučio pagerbimas, rengiamas detroitieškių, — įvyks š. m. vasario 5 d. 7 val. Tuller viešbutyje. Pagerbimo pobūvį laukiama dalyvaujant ir iš tolimesnių vietovių.

ANGLIJOS KRONIKA

— LAS Londono Skyrius surengė įspūdingą kariuomenės šventės minėjimą Londone. Paskaitą skaitė A. J. Kaulėnas, o meninėje dalyje gražiai pasirodė solistas J. Černis ir žodinio meno atstovai: aktorė Arminaitė, Kaulenienė, Mineikienė ir Mašalaitis.

— Energingų lietuvių visuomenininkų Galbuogio ir Simonaičio pastangomis lapkričio mėnesį įsteigtas Nottinghamo LAS skyrius.

— LAS Londono skyrius įsteigė visuomeniniam darbui parengiamuosius kursus. Bus dėstoma organizacinė knygyvedyba, susirašinėjimas, retorika ir LAS ideologija.

— Organizacinio Komiteto nariai A. J. Kaulėnas ir P. Mašalaitis šių metų pradžioje numato, aplankyti Manchesterį, Bradfordą ir Darby.

— LAS Anglijos Vietininkijos suvažiavimas numatomas kovo mėn. pradžioje, į kurį žada atvykti Vyr. Valdybos Pirmininkas Stp. Vyktinas.

— LAS Organizacinis Komitetas turėjo išsamesnį pasikalbėjimą politiniais ir visuomeniniais klausimais su LRS vadovaujantais asmenimis.

Australijos lietuviai, išleido metraštį "Atolą", kurio atspausda tik 200 egz. ir leidimas išsėmęs. Redagavo gimn. mokyt. Antanas Krausas, Australijos Lietuvių Kultūros Fondo pirmininkas, Pasaulio Lietuvių Skautų S-gos Australijos rajono vadas, mokytojas savaitgalio mokykloje, Švietimo vadovas ir kit. Metraštis duoda įdomios, istorinės medžiagos ir iliustruotas.

Kas trokšta ir tiki, kad mūsų tauta, Per amžius bus gyva, tvirta ir laisva, Tas tiki, ką sako — "Laisvoji Lietuva".

'Laisvoji Lietuva' Dėkoja

Suprėsdami sunkų naujakurio kelią, ir žinodami, kad laikraštį skaityti yra lengviau, negu jį išleisti, atnaujindami prenumeratą ar kitomis progomis, "L. L." aukojo šie skaitytojai:

1. Abraitis Vyt., Richmond Hill, N. Y. \$1.-
2. Budrys Vyt., Chicago, \$1.-
3. Gustainis Jonas, Melrose Park, Ill. \$20.-
4. Kriaučiūnas Kęstutis, Chicago, Ill. \$1.-
5. Murinas Juozas, Detroit \$3.-
6. Narbutas Jonas, Stambrige, Que, Canada \$1.-
7. Pimpė Alf. ir Virpša Jonas, Chicago, Ill. 7.60
8. Rimas Alfonsas, Chicago \$1.50
9. Rinydis Ant., Brooklyn \$2.-
10. J. B. J. Michigan valst. \$40.-

Viso \$78.10

Viso — \$53,50

Nuoširdus ačiū!

LAISVOSIOS LIETUVOS

Administracija

NAUJI METAI PAS STUDENTUS

Kasmet Chicago lietuviai įvairiose vietose sutinka naujuosius metus. Šiemet jų taip pat buvo daug ir įvairių. Įdomus 1955 metų sutikimas buvo suruoštas Chicago Lietuvių Studentų D-jos šaukimui Sherry viešbutyje, Grand šokių salėje, kurio pelnas paskirtas lietuvių studentų šalpai.

Lalyvavo sausakimšai žmonių, kad net šokiams vietos trūko. Davavusiųjų tarpe buvo kultūrininkas J. J. Bachunas, "Sėjos" redaktorai Lazauskas ir Bildušas, "L. Lietuvos" red. Gustaitis su poniu "Draugo" skautų skyr. red. Kereilis su poniu, "Laiškų Lietuviams" red. kun. Vaisnys, režis. Moliejus su poniu, daugybė skautų veikėjų (G. Čaplikaitė, R. Miezėlis, Mikalauskai...), Dr. J. Valaitis su poniu, Lietuvoj žinomas gėlininkas Kronas su poniu, ir daug, daug kitos gražios lietuviškos visuomenės.

Naujieji Metai sutikti amerikiečių ir lietuvių himnais.

Sutiktuvininkas

PARSIDUODA BATŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

Naujos mašinos, gerai einas biznis
Kreiptis: 821 W. 34th St. Chicago 8, Ill. YA 7-5489.

TELEVIZIJOS

Ir Radio Aparatų Taisymas
Sąžiningas ir garantuotas darbas
Darbo valandos: 6 v. v. — 10 v. v.
Šeštadieniais: 8 v. ryto — 8 v. v.
M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.
Telef.: Virginia 7-0087,
jei neatsako, šaukite: VI. 7-3037

NAMŲ STATYBA,

ĮVAIRŲS REMONTAI IR PARDAVIMAS

Jei norite remontuoti, pirkti ar užsakyti gerai išplanuotą, patogų gražų ir pigų namą, kreipkitės pas

V. Š I M K U,

4645 So. Keating Ave., Chicago 32, Ill.

Susitarimui šaukite:

REliance 5-8202

Šiokiadieniais nuo 5 val. p. p., o Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

B. PAKŠTO LIKERIŲ PARDUOTUVĖ — SVETAINE (7 — 11 CLUB)

3139 So. Halsted Street

DAnube 6-9443

Išnešimui:

MIDUOLIS — 5 th \$3.95
VOKIŠKO VYNO BUTELIS \$1.40
BALTO MĖSKOS DĖŽĖ \$2.85
AMBERLITE DĖŽĖ \$2.90

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: Prospect 3-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—8, tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7868

Kabineto Tel.: LAfayette 3-1707
Buto: FIlmore 3-8614 (Maywood)

Dr. S. Geštutas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sirdies, vidaus ir vaikų ligos
4055 So. Archer Avenue
(Kampus Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 ir 6—8 p. p. kasdien išskyrus trečiadienį ir sekmadienį.

TEL.: HEmlock 4-8816

Dr. Ant. Narbutas

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 So. Western Ave.
Priima: Pirm., treč., ketv. ir penkt. 6:30 — 8:30
Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto.
Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popiet.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 So. Archer Ave.
Įėjimas iš Whipple Ave.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12.

nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.

Išskiriant trečiadienius ir sekmadienius.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas:

ofiso LAfaet 3-4949

namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street
Tel.: Virginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus pataravimas pačio savininko Pr. Šimkaus.

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.
Telef.: GROvehill 6-8402.

Stato naujus namus pagal tarti ir planus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....